



Evaluatie
Tweede pilot life coaching
Arbeidsmarktregio Achterhoek
30 juli 2025

Datum: Juli 2025
Versie: Definitief
Onze referentie: 21898

Auteurs:

Hannemarie Hardeman
Bianca Tuentler

Movementem

Groote Bolwerk 40, 7202 AP Zutphen

T 0575 84 3738

E info@movementem.nl

W www.movementem.nl

Movementem werkt conform de Gedragscode voor Onderzoek & Statistiek van het Data & Insights Network en mag het Fair Data Keurmerk voeren, waarmee wordt aangetoond dat op verantwoorde wijze met data en persoonsgegevens wordt omgaan. Tevens is Movementem aangesloten bij de Europese Vereniging voor Marktonderzoek (ESOMAR) en wordt voldaan aan de Internationale Code voor Markt- en sociaalwetenschappelijk onderzoek. Dit rapport is met grote zorg samengesteld. Desondanks kan het voorkomen dat informatie fout en/of onvolledig is. Movementem is niet aansprakelijk voor enige directe of indirecte schade die zou kunnen ontstaan door het gebruik van de aangeboden informatie.



Management samenvatting

De tweede pilot Life Coaching vond plaats in een periode van belangrijke veranderingen in het sociaal domein. Denk aan de komst van de wet Van school naar duurzaam werk (verwachte inwerkingtreding per 1 januari 2026), de versterking van regionale Werkcentra en de inzet op stevige lokale teams vanuit de Hervormingsagenda Jeugd. Gemeenten worden hierin steeds meer verantwoordelijk gemaakt voor het organiseren van passende ondersteuning dichtbij.

De evaluatie van de tweede pilot life coaching is gebaseerd op een jongerenenquête, een analyse van kwantitatieve data en gesprekken met 34 professionals uit gemeenten, onderwijs, zorg, welzijn, jongerenwerk, werkgeversdienstverlening en met de life coaches zelf. Zij bevestigen het beeld dat life coaching effectief is voor een doelgroep die anders tussen wal en schip valt. Hoewel de groep jongeren relatief klein is (27 jongeren bij de tweede pilot), is de impact groot: jongeren hebben het gevoel gehoord te worden, ze hervinden regie en zetten stappen richting school of werk. Zonder de life coach zouden veel jongeren (verder) zijn vastgelopen, een langzamer traject hebben of geen passende hulp hebben gevonden.

Verwijzing naar een life coach vindt vooral plaats bij jongeren met lichte maar meervoudige problematiek, bij wachttijden voor formele hulp of wanneer het ontbreekt aan overzicht en regie. Life coaching wordt overbodig zodra jongeren voldoende zelfredzaam zijn of reguliere ondersteuning goed op gang komt. Er wordt niet doorverwezen als bestaande hulp voldoende is, de problematiek te specialistisch is, of als er onduidelijkheid bestaat over de rol van de life coach.

Onderzocht is waar de rol van life coaching ingebed kan worden. Professionals noemen uitbreiding van bestaande functies in theorie aantrekkelijk, maar in de praktijk niet haalbaar. De werkdruk is hoog, functies zijn verkokerd, en er is

onvoldoende ruimte om naast jongeren te staan zoals de life coach dat doet. Life coaching onderscheidt zich juist door neutraliteit, het staan naast de jongere (buddy) en het leefdomein overstijgend werken.

Life coaching wordt breed gewaardeerd als aanvulling op bestaande begeleiding en vervult een vangnetfunctie voor jongeren die anders tussen wal en schip vallen. Er is brede steun voor een vervolg, mits de functie duidelijk wordt gepositioneerd. Dit is bij voorkeur bovenlokaal en in samenhang met bestaande en toekomstige regionale structuren. Tegelijkertijd is er terughoudendheid bij sommige gemeenten, die wijzen op hun eigen verantwoordelijkheden en de lopende beleidsontwikkelingen. Enkele partijen vrezen overlap met bestaande functies of verdere versnippering van het ondersteuningslandschap. Een toekomstbestendige inbedding vraagt om duidelijke keuzes in positionering, doel, afbakening en aansluiting op bestaande en toekomstige infrastructuur.

Advies: Voor de toekomst zijn drie scenario's geschreven. Gezien de positieve ervaringen in de praktijk én de behoefte aan beleidsmatige onderbouwing, luidt het advies: verleng de pilot life coaching tijdelijk met 6 tot 12 maanden. Gebruik deze periode om jongeren te blijven ondersteunen én om op basis van beleid en praktijkervaringen een doordachte structurele positionering te bepalen.

Gebruik deze periode om, samen met jongeren en betrokken partners verschillende inbeddingsopties te verkennen en te werken aan een goed onderbouwde keuze voor eventuele structurele inbedding. Kijk hierbij goed naar de beleidsontwikkelingen die spelen en hoe de rol van life coaching afgestemd kan worden, bijvoorbeeld via het Regionaal Werkcentrum of in aansluiting op het programma Van school naar duurzaam Werk. Houdt daarbij vast aan de kracht van de aanpak: laagdrempeligheid, neutraliteit en snelle inzetbaarheid.



Inhoud

1	Inleiding	6
2	Onderzoeksozet.....	9
3	Resultaten	12
3.1	Ervaring life coaching.....	12
3.2	Wat als de life coach er niet was geweest?	15
3.3	Wanneer wordt life coaching overbodig voor een jongere	16
3.4	Doorverwijzen naar life coach.....	17
3.5	Uitbreiding bestaande rollen	21
3.6	Taakverdeling: life coach zelf of doorverwijzen	23
3.7	Rol life coaching toekomst.....	24
3.8	Kwantitatieve data-analyse	26
3.9	Vergelijking kwantitatieve data eerste pilot en tweede pilot	31
4	Conclusie & aanbevelingen	33
4.1	Conclusies	33
4.2	Toekomstscenario's	35
4.3	Afweging toekomstscenario's en aanbeveling.....	37
5	Bijlagen	39
	Bijlage 1.1 Figuren van het vragenlijstonderzoek	39
	Bijlage 1.2 Achtergrondgegevens opgestarte trajecten	40
	Bijlage 1.3 Uren en doorlooptijd per jongere en totaal van de tweede pilot	42
	Bijlage 1.4 Vragenlijst jongeren	44
	Bijlage 1.5 Topiclijst interviews	46



Inleiding

1 Inleiding

In opdracht van Actieplan Achterhoekse Jongeren heeft Moventem een evaluatieonderzoek uitgevoerd van de tweede pilot life coaching in de Achterhoek. In dit rapport delen we de uitkomsten van dit evaluatieonderzoek. We beschrijven in dit hoofdstuk de pilot life coaching, de aanleiding van het onderzoek en benoemen de onderzoeksvragen waar het onderzoek antwoord op geeft.

1.1 Pilot life coaching, een korte voorgeschiedenis

De Arbeidsmarktregio biedt life coaching aan jongeren vanaf 16 tot 27 jaar die vastlopen of dreigen vast te lopen op meerdere levensgebieden. Life coaching is laagdrempelige en praktische begeleiding voor jongeren die hulpvragen hebben op meerdere leefgebieden. Een life coach is een vast aanspreekpunt die een jongere kan helpen om zijn/haar vragen helder te krijgen. Een life coach onderneemt samen met de jongere stappen om aan de problemen te werken. De life coach helpt bijvoorbeeld om de vragen van de jongere aan de juiste persoon of instanties te stellen. De jongere bespreekt met de life coach hoe het gaat of de jongere al meer overzicht heeft.

Jongeren kunnen met vragen op meerdere leefgebieden terecht bij life coaching. Life coaching hanteert de systematiek van de BIG 5 leefdomeinen van NJI/Movisie om de leefgebieden in te delen¹.

¹ Movisie (2025) - [De Big 5: een stevige basis voor jongeren](#)

Het gaat om de volgende 5 leefdomeinen:

- **Support:** een sociaal netwerk biedt veerkracht
- **Welzijn:** Mentaal en fysiek welzijn is cruciaal voor zelfstandigheid
- **School & Werk:** Passende daginvulling biedt perspectief
- **Inkomen:** Financieel overzicht vermindert stress.
- **Wonen:** Stabiele huisvesting biedt rust

1.2 Aanleiding en scope van de studie

Het aanbod van deze vorm van begeleiding in de Achterhoek is nog in een pilotfase. De pilot is gestart op 1 september 2022 en is onderdeel van het Actieplan Achterhoekse jongeren 2.0. Het eerste gedeelte van de pilot is inmiddels geëvalueerd. Daaruit is een aantal leerpunten en conclusies getrokken. Op basis van de uitkomsten van de 1e pilot is besloten een 2e (vervolg) pilot in te richten. Deze is gestart in februari 2024 en loopt tot 1 augustus 2025. In dit evaluatieonderzoek wordt de tweede pilot geëvalueerd en de worden de uitkomsten vergeleken met de evaluatie van de eerste pilot.

1.3 Hoofd- en onderzoeksvragen van de studie

Het evaluatieonderzoek is op te delen in een aantal onderzoeksthema's waarbij specifieke onderzoeksvragen gesteld zijn. De volgende onderzoeksvragen (per thema) worden beantwoord in dit onderzoek:

- **Ervaringen met life coaching**
 - *Hoe ervaren jongeren de life coaching en de klik met de coach?*
 - *Hoe ervaren andere betrokkenen/doorverwijzers life coaching?*
- **Wat als de life coach er niet was geweest?**
 - *Wat zou er gebeurd zijn als het traject met de life coach niet was opgestart?*
 - *Wanneer wordt de life coaching overbodig voor een jongere?*

- **Doorverwijzen naar life coach**
 - *Waarom wordt doorverwezen naar een life coach?*
- **Uitbreiding bestaande rollen**
 - *Is taakuitbreiding van bestaande rollen een mogelijkheid om life coaching overbodig te maken?*
 - *Waarin onderscheidt life coaching zich van andere begeleiding?*
- **Taakverdeling: life coach zelf of doorverwijzen**
 - *Wanneer pakt een life coach een traject zelf op, wanneer verwijst deze door?*
- **Rol life coaching toekomst**
 - *Hoe kan life coaching in de toekomst gepositioneerd worden?*

1.4 Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk (2) beschrijven en verantwoorden we de meerledige onderzoeksopzet van deze studie. In hoofdstuk 3 beschrijven we de belangrijkste resultaten van de studie aan de hand van de deelvragen. In hoofdstuk 4 geven we de conclusies, zijn drie toekomstscenario's uitgewerkt en geven aanbevelingen. In hoofdstuk 5 staan de bijlagen.



Movementem

Onderzoek | Advisering | Procesbegeleiding

Onderzoeksopzet

2 Onderzoeksopzet

Om de onderzoeksvragen te beantwoorden is de studie uitgevoerd met een meerledige aanpak. Hierdoor hebben we verschillende perspectieven in kaart gebracht en ontstaat een objectief en breed beeld van life coaching in de Arbeidsmarktregio Achterhoek. Het is een beproefde methode om te evalueren en geleerde lessen in kaart te brengen. In dit hoofdstuk leest u hoe het onderzoek is uitgevoerd.

2.1 Verschillende onderzoeksmethoden

Om deze onderzoeksvragen te beantwoorden is gekozen voor een meerledige methodiek, bestaande uit de volgende drie onderdelen:

1. Interviews met verwijzende organisaties en financierende partners;
2. Vragenlijstonderzoek onder jongeren die begeleid zijn door een life coach;
3. Kwantitatieve data-analyse.

Door meerdere methoden te hanteren, worden verschillende perspectieven in kaart gebracht en wordt tegelijkertijd verkend hoe effecten mogelijk vergroot kunnen worden. Het is in die zin dus een manier om te evalueren en lessen in kaart te brengen voor de toekomst.

De kracht van deze werkwijze is dat de verschillende onderdelen elkaar versterken. Samen leiden de gecombineerde inzichten uit de methoden tot een volledig, integraal en genuanceerd beeld. Het gaat daarbij om de cijfers én

vooral om het verhaal erachter. Daarom is gekozen voor zowel kwantitatieve als kwalitatieve onderzoeksmethoden en voor een evaluatie met jongeren, direct betrokkenen en ook externe professionals.

In tabel 1 staan de onderzoeksmethoden. De plussen en minnen geven aan in welke mate een methode helpt om de onderzoeksvragen (kolom 1) te beantwoorden.

Onderzoeksvraag staccato ↓	Interviews stakeholders	Vragenlijstonderzoek jongeren	Kwantitatieve data-analyse
1) Hoe ervaren jongeren de life coaching en de klik met de coach?	+	++	-
2) Wat zou er zijn gebeurd als het traject met de life coach niet was opgestart?	++	++	-
3) Waarom wordt doorverwezen naar een life coach?	+	+ -	++
4) Waarin onderscheidt life coaching zich van andere begeleiding?	++	+	-
5) Is taakuitbreiding van bestaande rollen een mogelijkheid om life coaching overbodig te maken?	++	+ -	++
6) Wanneer pakt een life coach een traject zelf op, wanneer verwijst deze door?	++	-	-
7) Wanneer wordt life coaching overbodig voor een jongere?	++	-	-
8) Hoe kan life coaching in de toekomst gepositioneerd worden?	++	-	-

2.2 Interviews met verwijzende organisaties en financierende partners

Om een goed beeld te krijgen van de tweede pilot life coaching, hebben we 22 semigestructureerde vraaggesprekken gehouden met verschillende verwijzende organisaties en financierende partners. Het waren voornamelijk individuele gesprekken. Een aantal gesprekken waren groepsgesprekken. In totaal is gesproken met 34 professionals. In bijlage 1.5 staat de topiclijst van de interviews.

We hebben gesproken met:

- Jongerenconsulent ZEG
- Life coach (2x)
- Beleidsadviseur gemeente Berkelland
- Medewerker jeugd Team VoorMekaar gemeente Berkelland
- Medewerker beleid. Projecten & advies sociaal domein gemeente Bronckhorst
- Senior beleidsadviseur gemeente Doetinchem
- Jeugd- en gezinswerker Buurtplein Doetinchem
- Beleidsmedewerker Participatiewet gemeente Montferland
- Werkcoach gemeente Montferland (2x)
- Beleidsadviseur Werk, Inkomen en Inburgering gemeente Oude IJsselstreek
- WMO consulent gemeente Oude IJsselstreek
- Senior beleidsadviseur participatiewet gemeente Winterswijk
- Consulent participatie gemeente Aalten
- Jongerenconsulent Laborijn
- Beleidsadviseur Laborijn
- Manager re-integratie Fijnder
- Consulent Jouw Unit, Fijnder (2x)
- Fasecoördinator Pronova
- Manager Loopbaanplein Graafschap college
- Teamcoördinator Arbeidsmarkt Graafschap college

- Coördinator OnderwijsOndersteuning Zone college
- Trajectbegeleider/ zorgcoördinator Zone college
- Trajectbegeleider Zone college
- Docent Entree-opleiding Symbion
- Arbeidsdeskundige UWV (2x)
- LerenWerkt
- Jobcoach Mabeon
- POH Oost-Gelre
- Manager ondersteuningsteam Oost-Achterhoek
- Psycholoog psychologiepraktijk
- Begeleider DoeZorg

2.3 Vragenlijstonderzoek onder jongeren die begeleid zijn door een life coach

Om een beeld te krijgen van de tweede pilot life coaching, hebben we een vragenlijst uitgezet onder jongeren die begeleid zijn door een life coach. In de vragenlijst hebben we gevraagd naar de route naar life coaching, ervaringen met life coaching en effecten van life coaching.

De vragenlijst is verspreid onder de 27 jongeren die begeleid zijn door een life coach tijdens de tweede pilot. Meer dan de helft van de jongeren (15) heeft deze vragenlijst volledig ingevuld. In bijlage 1.4 staat de vragenlijst die de jongeren hebben ingevuld. In bijlage 1.1 staan figuren afkomstig van het vragenlijstonderzoek die niet zijn opgenomen in de tekst. De informatie is wel opgenomen in de tekst.

2.4 Kwantitatieve data-analyse

Naast het ophalen van ervaringen is ook een kwantitatieve data-analyse uitgevoerd. Beschikbare gegevens over het aantal doorverwijzingen/aanmeldingen naar een life coach, het aantal trajecten dat niet is opgestart en doorverwijzingen van de life coach naar andere begeleiding, zijn in deze data-analyse meegenomen.

Movementem

Onderzoek | Advisering | Procesbegeleiding



Resultaten

3 Resultaten

Dit hoofdstuk beschrijft de uitkomsten van het onderzoek per onderzoeksthema. In de beschrijving van de onderzoeksthema's en deelvragen zijn de resultaten meegenomen van de verschillende onderzoeksmethoden.

3.1 Ervaring life coaching

In deze paragraaf beschrijven we de ervaringen met life coaching. Hoe ervaren jongeren life coaching en de klik met de coach? Hoe ervaren professionals life coaching?

3.1.1 Jongeren over life coaching

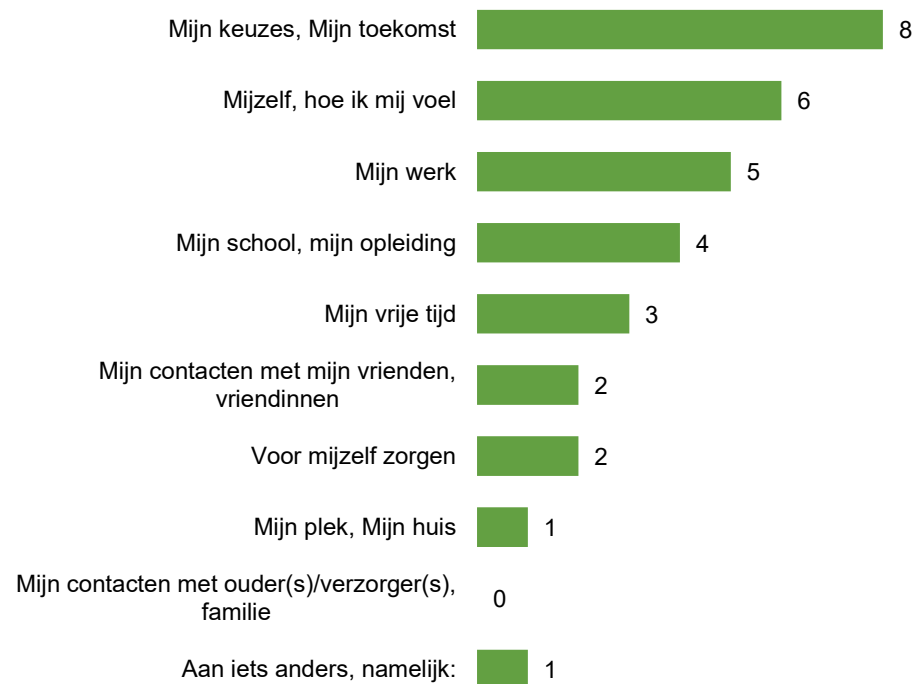
De jongeren zijn positief over life coaching. Bijna alle jongeren (14 van de 15) vonden de life coach (heel) goed (figuur 1).

Bijna alle jongeren vinden het (heel) fijn om met de coach te praten. 4 op de 5 jongeren kan door de life coach zelf keuzes maken. Circa twee derde geeft aan dat het helpt om met de coach te praten als zij zelf heel erg twijfelen over iets.



Figuur 1. Wat vond je van je life coach? (n=15)

Life coaching helpt jongeren op verschillende leefgebieden. Daarbij werken zij vanuit de BIG 5 leefdomeinen (support, welzijn, school & werk, inkomen en wonen). Jongeren geven aan dat life coaching hen met name heeft geholpen op het gebied van het maken van keuzes en de toekomst van de jongere, de jongere zelf en zijn of haar gevoel en met werk. De jongere die "anders, namelijk" heeft ingevuld geeft aan dat het traject niet zo ver is gekomen omdat het eerder is gestopt.



Figuur 2. Waarbij heeft de life coach jou geholpen? (n=15)

Jongeren geven het volgende aan over life coaching:

Goede band en ondersteuning

“Ik vind de ondersteuning wel prettig.”

“Ik kon goed met de life coach opschieten.”

“Erg fijne coaching. Ik kan makkelijk met de life coach in contact komen en de gesprekken en hulp zijn goed.”

Laagdrempelig en bereikbaar

“De life coach is makkelijk te bereiken via WhatsApp.”

“Ik kan altijd een appje sturen en als het nodig is kan ik haar bellen.”

Persoonlijke aandacht en meedenken

“Open-minded en fijn persoon. Luistert en denkt met me mee.”

Praktische steun en motivatie

“Toen ik nog bezig was met mijn opleiding hielp het super goed. Zo had ik een stok achter de deur.”

“De life coach heeft veel dingen gedaan om mijn ouders te ontlasten en geeft tips.”

Flexibiliteit en maatwerk

“We waren er wel snel achter dat ik al op een verder punt was, dus eigenlijk na een paar sessies al klaar.”

Eén jongere is ontevreden over life coaching. Het traject is wel gestart maar *“Het is niet van de grond gekomen.”* Uit de kwantitatieve data analyse (paragraaf 3.8) blijkt dat er twee jongeren zijn geweest die uit beeld zijn geraakt gedurende het traject. Er is dus niet altijd een match met de life coach.

3.1.2 Professionals

Ook aan de professionals is gevraagd welke geluiden zij horen van jongeren over life coaching en de klik met de coach.

Vertrouwen door gelijkwaardigheid (ze staan naast de jongeren)

- Jongeren waarderen het dat de life coach naast hen staat en niet boven hen. Ze ervaren een veilige, niet-veroordelende houding.
“De life coach spreekt de taal van jongeren.” – Uitvoerend medewerker gemeente
- Als de klik ontbreekt, haakt de jongere sneller af. In enkele casussen was dat ook zichtbaar.
“De klik was er niet met de life coach, wel met de jongerenwerker. Die heeft het toen opgepakt.” – Uitvoerend medewerker gemeente
- De life coaches weten hoe ze goed in contact komen met de jongeren.

Persoonlijke benadering werkt activerend

- Jongeren hebben het gevoel dat life coaches naar hen luisteren en hun situatie begrijpen. Dit zorgt voor motivatie en ondersteunt verandering.
“Zonder life coach hadden ze het einddoel niet gehaald en ook niet op dit tempo.” – Jobcoach

Veilige en neutrale positie

- De life coach wordt gezien als een buitenstaander die niet verbonden is aan school, jeugdzorg of andere instanties. Juist dat maakt de drempel lager.
- De life coach heeft geen oordeel en weet niet hoe de voorgeschiedenis is. Deze begint echt bij het begin en luistert naar de jongere.
“Als het van school komt, doen ze de deur dicht. Bij de coach komen ze gewoon opdagen.” – School



Geen formele druk of verwachtingen

- In tegenstelling tot andere hulpverleners, ervaren jongeren dat ze zelf mogen bepalen waar het over gaat, in welk tempo, en zonder verplichtingen.

“Ze moest niks bij de coach. Daardoor wilde ze juist iets gaan doen.” –
Uitvoerend medewerker gemeente

Tijd, aandacht en flexibel

- Jongeren waarderen dat de coach écht tijd neemt en door blijft gaan, ook als het even minder gaat. Er is geen sprake van ‘afsluiten na zes gesprekken’.
- De wachttijd is veel korter dan bij bijvoorbeeld een Wmo-consulent dat is al gauw 4 weken, dit wordt als heel positief gezien.

“De coach blijft, ook als het moeilijker wordt. Dat zijn ze niet gewend van volwassenen.” – Jeugdhulpaanbieder

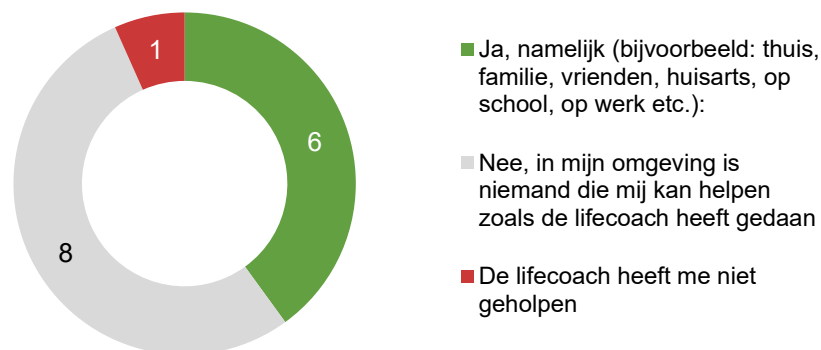


3.2 Wat als de life coach er niet was geweest?

Om zicht te krijgen op de effecten van de inzet van life coaching is zowel aan jongeren als aan professionals gevraagd wat er zou zijn gebeurd als de life coach er niet was geweest.

3.2.1 Jongeren

Aan jongeren is gevraagd of er mensen in hun eigen omgeving zijn die hen net zo hadden kunnen helpen als de life coach heeft gedaan. De meningen verschillen hierover. Ongeveer de helft (n=8) geeft aan dat er niemand in de omgeving is die hen net zo kan helpen zoals de life coach heeft gedaan. Iets minder jongeren (n=6) geven aan dat er wel iemand anders is die hen had kunnen helpen, zoals thuis, familie, vrienden, de huisarts, de school of op het werk.



Figuur 3. Zijn er mensen in jouw omgeving die jou net zo (hadden) kunnen helpen als de life coach heeft gedaan? (n=15)

Vervolgens is gevraagd hoe de situatie van de jongere eruit had gezien zonder de begeleiding van de life coach. Daarop antwoorden de jongeren:

Weinig verschil volgens sommige jongeren

“Voor mij persoonlijk was ik wel op hetzelfde punt geweest. Al denk ik wel dat de coach het proces heeft versneld.”

“Precies hetzelfde.”

Langzamer of onduidelijker proces

“Dan had ik langer getwijfeld. Het was fijn om alles op een rijtje te zetten en daardoor samen en zelf er achter te komen wat ik nou echt wil.”

“Ik heb door de begeleiding alles geregeld wat ik moest regelen. Ik heb nu gewoon een vaste baan waar ik jaren kan meewerken.”

Opleiding en toekomstperspectief in gevaar

“Dan had ik niet de opleiding gedaan waar ik nu een diploma voor heb gehaald. Ik weet niet wat ik nu zou doen.”

“Dan weet ik niet hoe ik me gevoeld had. Ik ben echt zeer tevreden en positief over life coach.”

“Dan had ik nog thuis gezeten zonder werk.”

Hulp zou moeilijk bereikbaar zijn

“Niet zo goed. Omdat ik niet wist waar ik heen moest bellen voor bepaalde dingen. Maar samen wel, daarom was de life coach heel belangrijk voor mij.”

“Mijn familie had ook kunnen helpen, maar doet dat niet.”

“Dan was ik niet naar Rndom Autisme geweest.”

Dat is niet duidelijk

“Ik heb geen idee eerlijk gezegd.”

3.2.2 Professionals

De professionals hebben genoemd dat het volgende zou zijn gebeurd als de life coach er niet was geweest:

Risico op uitval en vertraging

- In meerdere interviews werd genoemd dat jongeren zonder life coach waarschijnlijk verder zouden zijn vastgelopen.
- Enkele verwijzers benoemen dat jongeren dan op een wachtlijst waren beland of geen hulp hadden gekregen.
“Binnen 14 dagen een eerste gesprek, dat kan bijna nergens anders.” – Jobcoach

Life coaching is verbindende factor tussen instanties

De life coach wordt door veel respondenten genoemd als de verbindende factor tussen instanties, juist in situaties waarin jongeren anders buiten de boot vallen.

Organisaties hebben vaak expertise op één of twee leefgebieden, zoals werk of wonen. Wanneer een hulpvraag van een jongere breder is, dan is het voor een professional zoeken naar de juiste partij. Life coaches geven aan dat zij de sociale kaart goed kennen en daardoor verbindingen kunnen leggen als er vragen zijn op meerdere leefgebieden.

Daarnaast kunnen de life coaches volgens de professionals snel schakelen. Sneller dan andere partijen. Life coaches gaan met de jongeren mee naar afspraken. De coach voorkomt dat jongeren ‘blijven zweven’ tussen onderwijs, zorg en werk.

“Dan was cliënt lang onnodig binnen de GGZ gebleven.” – Psycholoog
“Er is niemand anders die dit kan oppakken in die tussenzone.” – Jongerenregisseur

3.3 Wanneer wordt life coaching overbodig voor een jongere

In deze paragraaf beschrijven we in welke situaties life coaching overbodig wordt voor jongeren.

De professionals zijn van mening dat begeleiding van een life coach overbodig wordt in de volgende situaties:

Het doel is bereikt (de jongere is zelfredzaam en stabiel)

Hiermee wordt bedoeld dat de jongeren zelfstandig verder kunnen zonder verdere begeleiding van een life coach. Ze moeten daarbij hun leven op de belangrijkste leefgebieden (zoals wonen, werk, financiën, gezondheid) weer op de rails hebben.

“Het moet een kortdurende traject zijn met een kop en een straat; dit en dit gaan we doen tot en met dat moment.” – Uitvoerend medewerker gemeente

Als de juiste reguliere ondersteuning is opgestart of hersteld

Er wordt aangegeven dat wanneer er ondersteuning mogelijk is vanuit school, Wmo, jeugdhulp, werkbegeleiding of voorliggende voorzieningen de life coach er in bepaalde gevallen tussenuit kan. Er is dan geen “gat” tussen instanties die een life coach op kan vullen.

“Soms is het een kwestie van herstellen van wie doet wat. Als dat weer op orde is dan kunnen wij er soms tussenuit.” – Life coach

Als de jongere niet gemotiveerd is of eigenaar is van zijn/haar traject

De life coach wordt alleen als waardevol gezien als de jongere zelf gemotiveerd is. Zonder intrinsieke motivatie heeft een life coaching weinig effect volgens enkele professionals.

“Sommige jongeren zitten niet in de hulp-modus. Soms moeten ze eerst in een zwart gat vallen voor ze eruit willen komen.” – Beleidsmedewerker gemeente



Ook wordt life coaching niet meer passend genoemd in bepaalde situaties, namelijk als:

- De problematiek te zwaar of specialistisch is.
- Als jongeren langdurig afhankelijk dreigen te worden. *“Het traject moet niet standaard worden, en niet jaren duren dan verliest het zijn meerwaarde.”* – Beleidsmedewerker gemeente

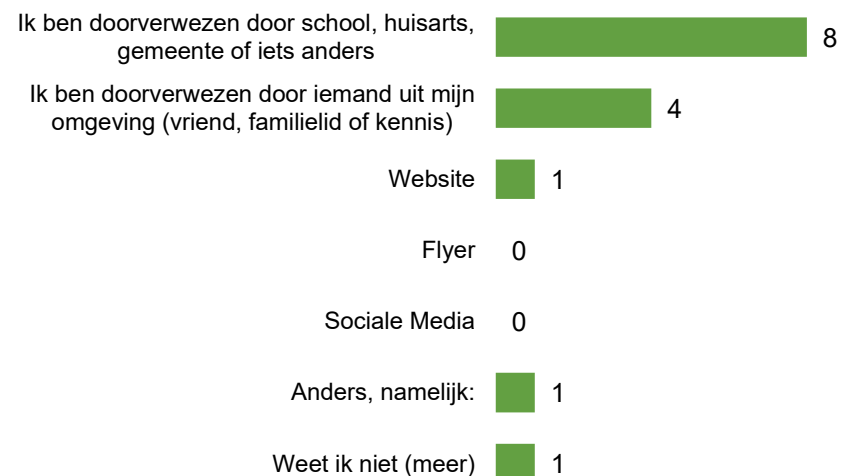
3.4 Doorverwijzen naar life coach

Om inzicht te krijgen in de route naar life coaching is aan jongeren gevraagd hoe zij de life coach hebben gevonden. Met professionals is verdiept wanneer er wel wordt doorverwezen naar een life coach en wanneer niet.

3.4.1 Route naar life coaching

De meeste jongeren zijn doorverwezen naar life coaching door de school, de huisarts of de gemeente. Ook is een aantal doorverwezen door iemand uit de eigen omgeving, zoals een vriend, familielid of kennis.

11 van de 15 jongeren (circa 75%) vond het makkelijk om met de life coach in contact te komen. 3 gaven aan dat het niet makkelijk en niet moeilijk was.



Figuur 4. Hoe heb je de life coach gevonden? (n=15)

Jongeren kunnen zich via de website van ZEG Achterhoek zelf aanmelden voor life coaching, of professionals melden de jongere aan bij life coaching. Life coaches geven aan dat collega's in het werkveld vaak eerst de life coach benaderen om te vragen of de betreffende casus geschikt is voor life coaching.

Soms is alleen een advies voldoende en is life coaching niet nodig. Soms blijkt de casus wel geschikt voor life coaching, terwijl de professional dit eerst niet zo had ingeschat.

Nadat een aanmelding binnen is gekomen wordt binnen een week contact opgenomen, en een week later volgt het eerste gesprek. Life coaches geven aan dat andere partijen deze snelheid niet kunnen waarmaken.

3.4.2 Wanneer wordt er wel verwezen naar een life coach?

Uit gesprekken met professionals blijkt dat bij onderstaande scenario's wel wordt doorverwezen naar een life coach:

Wachttijstoverbrugging Wmo hulp

- Ter overbrugging van de wachttijst voor geïndiceerde hulp van de Wmo wordt er verwezen naar life coaching.
- Life coaching kan snel ingezet worden. Terwijl voor geïndiceerde hulp een jongere een langere tijd moet wachten. Het is laagdrempelige hulp.
“Wat je veel ziet in onze trajecten is dat er inderdaad een wachttijst is (bij de Wmo). Collega's (van de sociale dienst) hebben zo'n grote case load. Die jongeren hebben meer nodig en dat kunnen ze niet bieden, omdat ze die ruimte niet hebben, maar het is wel noodzakelijk voor die jongere om verder te komen.” – Life coach

Geen concrete hulpvraag

- Jongeren lopen vast maar vinden het moeilijk om hun hulpvraag concreet te maken. Hierdoor kunnen gemeenten of andere organisaties hen niet verder helpen. Een life coach helpt bij het concretiseren van de hulpvraag.

Te hoge case load bij instanties

- Door hoge caseload hebben begeleiders niet altijd de tijd en ruimte om jongeren te bieden wat zij nodig hebben. Een life coach kan intensieve begeleiding op meerdere leefdomeinen bieden aan jongeren.

- Er is meer begeleiding nodig dan een reguliere begeleider kan bieden. Bestaande instanties kunnen niet altijd de gevraagde hoeveelheid tijd en neutraliteit bieden. In een aantal interviews wordt neutraliteit als onafhankelijkheid omschreven. Professionals bedoelen ermee dat life coaching neutraal is. Zij handelen of praten niet namens andere partijen en er is geen inmenging van andere partijen. Het stuk neutraliteit wordt niet door alle instanties herkend. Zo hebben gemeenten ook de onafhankelijk cliëntondersteuner die ingezet kan worden voor iedereen die hulp nodig heeft bij het regelen van zorg (ongeacht of men een indicatie heeft vanuit de Wmo).

“De jongeren zijn doorverwezen omdat ze langere tijd en intensiever begeleid moesten worden. Ook speelden er problemen speelden op meerdere leefgebieden. Er was meer aandacht nodig, een soort buddy-rol.” – Uitvoerend medewerker Sociale Dienst

Hulpvraag is te licht

- Wanneer een jongere een hulpvraag heeft, maar ambulante begeleiding te zwaar is. Daarnaast worden Wmo-indicaties niet zo snel afgegeven, aldus een uitvoerend medewerker van een gemeente.

Jongeren lopen vast op meerdere leefgebieden

- Life coaching bevindt zich op het snijvlak van meerdere leefgebieden, zoals werk, financiën, wonen, school, en sociale contacten. Hierdoor kan life coaching overzicht en structuur bieden op meerdere leefgebieden. Er zijn jongeren waarbij meerdere instanties betrokken zijn. De life coach kan boven de situatie hangen en de jongere helpen bij het maken van een overzicht en hem of haar hierin begeleiden.
- Life coaching zoekt verbinding op meerdere leefgebieden en is goed bekend met de sociale kaart.
- Hoewel veel instanties problemen op meerdere leefgebieden herkennen, past het vaak niet binnen hun formele taak en het eigen takenpakket om daarop te acteren. De life coach vult deze leemte, juist doordat hij of zij niet aan een specifiek of wettelijk kader gebonden zijn.



“Een integratie van jobcoach en ambulante ggz.” – Psycholoog
“Life coaching is geen taak vanuit wet of kaders.” – Professionals
“Het was niet alleen school of werk, ook thuis liep het spaak.” – Uitvoerend medewerker gemeente
“Als het om kleine dingen op meerdere vlakken gaat, is het soms fijn dat er maar één iemand is.” – School

Buddy-functie: naast de jongere staan

- Sommige jongeren lopen vast bij meerdere praktische zaken die zij moeten regelen, zoals hulp bij financiën, overzichten van taken maken voor school of werk en het maken van afspraken. De life coach vervult een buddy-functie door samen met de jongere te kijken en naast hem of haar te gaan staan. Een life coach kan met de jongeren meegaan naar afspraken en ondersteunen bij deze praktische zaken.
“Ze hadden iemand nodig die samen met hen de benodigde stappen kon ondernemen, omdat ze zelf ook niet wisten wat ze moesten doen.” – School

Behoeftte aan één contactpersoon, tijd en nabijheid

- Jongeren willen begeleiding die niet versnipperd is over meerdere professionals. De life coach brengt begeleiding op meerdere leefgebieden samen.
- Jongeren willen één persoonlijk contactpersoon.
“De life coach had tijd en kon rustig kijken wat er speelde.” – Uitvoerend medewerker gemeente

3.4.3 Wanneer wordt er niet doorverwezen naar een life coach?

Uit gesprekken met professionals blijkt dat bij onderfspecistaande scenario's niet wordt doorverwezen naar een life coach:

Bestaand ondersteuningsteam van scholen is vaak voldoende

- Bij scholen is ondersteuning vaak goed geregeld. Dat zorgt ervoor dat het ondersteuningsteam/zorgteam van de school voldoende is voor de vragen van de jongeren.

- Ook geeft één van de scholen uit te gaan van de eigen intrinsieke motivatie van studenten. Ze stimuleren studenten om zich zoveel mogelijk zelf aan te melden. School wijst hen op life coaching, maar het is aan de student zelf om zich aan te melden.

Te grote problematiek, specialistische hulp en leerbaarheid jongere

- Bij sommige hulpvragen is van te voren al duidelijk dat de hulp van een life coach niet voldoende is. De problematiek is te groot en/of vraagt om specialistische hulp.
- Het doel van life coaching is om na de hulp het weer zelf te kunnen. Eén school geeft aan dat het belangrijk is dat jongeren weerbaar worden gemaakt en dat ze leren om zelf op te krabben. Het is niet geschikt als van te voren al zichtbaar is dat de jongere niet leerbaar is en in staat om het later weer zelfstandig te doen.

Geen behoefte aan hulp

- Er zijn jongeren die in het algemeen geen behoefte aan hulp hebben. Zij hebben een verleden met hulpverleners en ervaren nu “hulpverlenersmoetheid”, aldus een partner.
“Soms hebben ze al meerdere gesprekken gehad op school en denken ze nu even niet.” – Partner

Dubbeling met andere functies (onduidelijke rolafbakening)

- Soms overlapt het werk van de life coach met bijvoorbeeld dat van jongerenwerkers, buurtwerkers of begeleiders op school.
“De jongerenwerker kan dit ook. Waarom dan nog een extra schakel?” – Jongerenwerker
“Wat is het verschil met de bestaande lokale infrastructuur? Waar zit de meerwaarde?” – Beleidsmedewerker gemeente

Vraagtekens bij borging

- Life coaches zijn niet gebonden aan systemen en dossiers, wat zorgt voor vertrouwen (neutraliteit), maar ook voor zichtbaarheid- en



borgingsvraagstukken. Life coaches registreren in het eigen systeem maar dit is niet bij alle professionals bekend.

“Ze staan nergens in een systeem. Je moet het maar net weten als verwijzer.” – School

“Er wordt niks vastgelegd, dus hoe weet je dan of het goed gaat?” – Beleidsmedewerker gemeente

Afbakening doelgroep

- Het is niet altijd helder of jongeren met lichtere of juist grotere en specialistische problematiek binnen het domein van de life coach vallen
“Soms is het te licht, soms te zwaar. Dan is het zoeken wie het oppakt.” – Beleidsadviseur gemeente

Beperkte bekendheid

- Bij sommige instanties is life coaching beperkt of niet bekend.



3.5 Uitbreiding bestaande rollen

Een belangrijke vraag bij deze evaluatie is; moet ondersteuning in de rol van een life coach in de toekomst aangeboden blijven worden aan jongeren of kunnen taken van andere ondersteuners, bijvoorbeeld vanuit school, Wmo, jeugdhulp, werkbegeleiding uitgebreid worden zodat life coaching overbodig wordt. De onderzoeksvraag die daarbij aansluit is waarin life coaching zich onderscheidt van andere begeleiding.

Het vraagstuk over taakuitbreiding van bestaande rollen is voorgelegd aan de professionals. Hieruit komt onderstaande naar voren.

3.5.1 Mogelijkheden van taakuitbreiding bij bestaande rollen

Taakuitbreiding gaat volgens het merendeel van de professionals niet (volledig) werken. Zij noemen daarbij de volgende redenen:

Gebrek aan tijd, ruimte en capaciteit

Veel bestaande professionals, zoals Wmo-consulenten, jobcoaches, jongerenwerkers en mentoren hebben een hoge caseload en kunnen geen intensieve begeleiding bieden. Ze kunnen bijvoorbeeld ook niet mee naar afspraken met de jongeren. Ook hebben ze te weinig tijd om op meerdere leefgebieden tegelijk te acteren of om als 'buddy' op te treden.

“Met een caseload van 1 op 80 gaan we dat niet redden voor deze groep.” – Beleidsmedewerker gemeente

“Mijn collega's bij de sociale dienst hebben bijvoorbeeld geen tijd voor jongeren zonder uitkering die toch hulp nodig hebben.” – Life coach

Begeleiding van jongeren op meerdere leefgebieden past niet in bestaande taakprofielen

Door meerdere professionals is genoemd dat begeleiding op meerdere leefgebieden niet past bij hun takenpakket of wettelijke kaders. Zo richten mentoren, decanen en jobcoaches zich primair op het onderwijs of werk.

“De rol van buddy past niet binnen de taakomschrijving van een loopbaancoach.” – School

“Dan ben je eerder een maatschappelijk werker dan een docent. En dat is niet onze taak.” – School

Behoeft aan neutraliteit en laagdrempeligheid

De onafhankelijkheid en neutraliteit wordt door de meeste professionals als echt van toegevoegde waarde gezien. Dit verlaagt de drempel voor jongeren om hulp te aanvaarden zeker als ze wantrouwen hebben richting instanties. Hulp via een life coach voelt ook minder officieel waardoor het gevoel van 'trots' minder in de weg staat.

“De gemeente hoort bij de overheid en daar heerst wantrouwen. Een life coach komt blanco binnen.” – School

“Sommige jongeren wilden niks 'moeten'. Life coaching was laagdrempeliger.” – Consulente jongeren

Complexiteit van het systeem vraagt om iemand die overzicht houdt

Verscheidende professionals geven aan dat door versnippering in gemeentelijk beleid, regio's en voorzieningen er behoefte is aan iemand die sociale kaart kent en jongeren gericht begeleidt. Dit is vooral belangrijk bij jongeren met lichte maar meervoudige problematiek, die anders tussen wal en schip vallen. Hierbij is ook genoemd dat de taakverdeling in het sociaal domein verkokerd en traag is. Jongeren krijgen te maken met meerdere loketten (sociale dienst, Wmo, werk, jeugdzorg), waardoor niemand het geheel overziet. Er is een gemis aan een regiehouder/casusregisseur. De life coach vult dit gat door als één persoon het overzicht te houden.

“Bij de gemeente moet je naar allemaal losse potjes. De life coach is één persoon die alles overziet.” – School

“Er zijn te veel projecten en functies. De life coach is dan juist de verbinder en gids.” – Life coach



Wanneer taakuitbreiding eventueel wel zou kunnen

Een taakuitbreiding met de rol van life coach zou volgens enkele professionals wel kunnen. Gemeenten geven aan dat zeker op papier alles in huis hebben, maar een aantal erkennen ook dat het in de praktijk niet altijd het geval is. Enkele gemeenten geloven dat de life coach op termijn overbodig wordt of al is, *maar alleen als*:

- De infrastructuur goed is geregeld (zoals een duidelijke weg naar hulp (waar moet je zijn als je hulp zoekt)), casusregie, sociale kaart, een integraal werkend team).
- Jongeren snel worden geholpen via gemeentelijke voorzieningen.
- Er voldoende tijd en capaciteit en mandaat is bij bestaande functies (consulenten of casusregisseurs).
- De wetgeving en regionale samenwerking (zoals de Wet van school naar duurzaam werk) helder is ingeregeld.

“De ZEG-consulent kan een deel combineren met de life coach, mits met voldoende uren en focus.” – Life coach

“Als het goed georganiseerd is, dan zou life coaching niet meer nodig zijn.” – Beleidsmedewerker gemeente

“Je kunt het stoppen, maar dan moet je wel zeker weten dat anderen het oppakken.” – Beleidsmedewerker gemeente

“Misschien hebben we de professionals al wel gewoon in huis om tot een oplossing te komen voor een jongere.” – Beleidsmedewerker gemeente

Wat gemeenten vooral niet willen:

- Een versnipperd landschap met wéér een aparte functie zonder duidelijke positionering.
- Dat jongeren alsnog tussen wal en schip vallen.
- Dat het systeem afhankelijk wordt van een tijdelijke pilot zonder structurele inbedding of alternatief.

“We moeten goed kijken wat er al is, en wat er nog komt. Het lijkt nu alsof er een tweede sociaal team voor jongeren ontstaat.” – Beleidsmedewerker gemeente

3.5.2 Onderscheid tussen life coaching en andere begeleiding

Het profiel van een life coach is moeilijk te vangen binnen bestaande ambtelijke of begeleidingsrollen, dat komt met name door de volgende kenmerken:

- Life coach pakt regierol (domein overstijgende aanpak);
- Life coaching is laagdrempelig, snel en flexibel (snel inzetbaar, geen lange wachttijden, geen indicatie nodig);
- Life coach heeft een buddy functie (naast de jongere staan, niet boven of tegenover);
- Life coach is neutraal (geen instantie, geen oordeel).

“Door versnippering is het niet altijd duidelijk wie de regie neemt. Life coaching pakt die op.” – Uitvoerend medewerker gemeente

“Als een aanmelding binnenkomt, proberen we binnen een week contact te hebben en de week erop een gesprek.” – Life coach

“Er zijn meerdere hulpverleners, maar niemand die het geheel overziet” – Uitvoerend medewerker gemeente

“De gemeente hoort bij de overheid, en daar heerst wantrouwen. De life coach komt blanco binnen.” – School



3.6 Taakverdeling: life coach zelf of doorverwijzen

Aan de professionals is voorgelegd in welke situaties een vraagstuk van een jongere wel door een life coach opgepakt kan worden, en in welke gevallen de life coach doorverwijst naar andere professionals.

3.6.1 Wanneer pakt een life coach een traject zelf op en wanneer verwijst deze door?

Er zijn vooraf afspraken gemaakt over wanneer een life coach een traject zelf oppakt. Een life coach pakt een traject zelf op als:

- Het gaat om jongeren met een beperkte eigen regie, lichte meervoudige problematiek, die vastlopen op meerdere leefgebieden, bijvoorbeeld met school, werk, wonen, financiën of mentale gezondheid.
- Life coach biedt ondersteuning in het voorveld, vóór formele begeleiding.
- Life coaching biedt een laagdrempelige, neutrale en persoonlijke begeleiding waarbij de coach naast de jongere staat. Life coaches hebben een buddy rol.
- Verbinder: Life coaches zorgen dat jongeren bij de juiste instanties terechtkomen.
- Bij te grote problematieken / specialistische casussen (GGZ/Wmo): Wanneer blijkt dat de jongere meer nodig heeft dan life coaching kan bieden (zoals langdurige GGZ-behandeling, Veilig Thuis, intensieve thuisbegeleiding), dan verwijst de life coach door. Dit gebeurt door middel van een warme overdracht.

Wat bleek in praktijk?

De afspraken bleken in de praktijk niet altijd scherp gecommuniceerd.

- Aanmeldingen bleven soms uit doordat jongeren zelf initiatief moesten nemen.
- In de praktijk blijkt dat life coaches ook tijdelijk betrokken blijven als overbruggingshulp tot andere partijen het overnemen, of juist tot de jongere het zelf verder kan.

- Bij sommige gevallen was er complexere casuïstiek waardoor geïndiceerde hulp (GGZ/Wmo) nodig was en hiernaar doorverwezen is. Soms blijkt de situatie ernstiger dan in eerste instantie werd gedacht.
“Wanneer blijkt dat het op meerdere gebieden intensief is en meer tijd vraagt, dan wordt een doorverwijzing noodzakelijk.” – Uitvoerend medewerker gemeente
- Verwachtingen over intensiteit van begeleiding liepen uiteen.
“We weten niet altijd wat de life coach precies doet of oplevert.” – Meerdere respondenten
- In enkele gevallen was er geen klik of ontbrak de motivatie bij de jongere en is doorverwezen door de life coach.

Beleving van rol life coach

- Vaak gezien als ‘een mooi’ initiatief, maar soms nog experimenteel.
- Life coach vervult in praktijk ook de rol als verbinder en regisseur.
“Life coaching was niet de juiste hulp, problematiek was te groot. Dat werd meteen herkend.” – Uitvoerend medewerker gemeente



3.7 Rol life coaching toekomst

In deze alinea beschrijven we de mening van de professionals over het voortzetten van de pilot: moet de pilot een vervolg krijgen? En als het een vervolg moet krijgen, hoe zou het dan gepositioneerd moeten worden? Lokaal, regionaal of bij het nog op te richten werkcentrum?

Vervolg life coaching

De meeste professionals zijn van mening dat de pilot life coaching een vervolg verdient. Er is behoefte aan vastigheid en borging in plaats van de tijdelijkheid van een pilot.

“Elke keer opnieuw het wiel uitvinden werkt niet.” – Jobcoach

“Het moet blijven, het helpt echt.” – Jongeren

Life coaching wordt effectief genoemd door zowel jongeren als professionals. Zowel de klik met de coach, als de persoonlijke aanpak worden als belangrijk en succesvol genoemd. Jongeren maken stappen vooruit in meerdere leefgebieden.

“Jongeren ervaren rust, overzicht en regie.” – Life coach

Als aanvulling, niet als vervanging

Er wordt genoemd dat life coaching op dit moment voorkomt dat jongeren tussen wal en schip vallen. Life coaching bereikt jongeren die nergens anders terecht kunnen vanwege wachttijden, gebrek aan overzicht of te lichte problematiek voor formele hulp. Het vult een bestaand gat (vangnet). Het is geen vervanger van andere begeleiding.

“Deze jongeren vallen tussen wal en schip. Life coaching is dan precies wat nodig is.” – School

“Als het er niet was geweest, waren ze waarschijnlijk bij niemand terecht gekomen.” – Uitvoerend medewerker gemeente

Twijfel over meerwaarde kwam soms terug

Desondanks twijfelen enkele partijen over de meerwaarde. Het leidt volgens een aantal professionals tot meer afstemming en dus extra overleg zonder dat altijd helder is wie waarvoor verantwoordelijk is.

“Het gevaar is dat iedereen een stukje oppakt, maar niemand de regie heeft.” – Beleidsmedewerker gemeente

Daarnaast wordt ook de overlap met bestaande functies en bezorgdheid over versnippering van het begeleidingslandschap genoemd.

Geen gelijkwaardig alternatief

Er is nu ook geen gelijkwaardig alternatief volgens meerdere professionals. Zowel scholen als gemeenten erkennen dat de bestaande structuren (mentoren, klantmanagers, jeugdzorg, Wmo) niet voldoende ruimte of tijd hebben om dezelfde intensieve persoonlijke en domein overstijgende begeleiding te bieden.

“We willen het wel met bestaande mensen doen, maar die hebben geen ruimte of mandaat.” – Beleidsmedewerker gemeente

Vergroot de bekendheid en het bereik van de life coach

Verschillende partijen gaven aan dat de bekendheid van het project onder professionals (vooral mentoren en jongerenwerkers) en jongeren zelf beperkt is. Als het project een vervolg krijgt, is het van belang om de bekendheid te vergroten.

“Ik wist niet dat het een pilot was.” – Ambulant begeleider

“Als je niet weet wat het is en wat het doet, verwijst je er ook niet snel naar.” – Uitvoerend medewerker gemeente



Maak overzichtelijker wat er al is en wat niet

Wel benadrukt een aantal respondenten dat er eerst een goed overzicht moet komen van bestaande voorzieningen voor jongeren, lokaal én regionaal.

“Er moet een groter plaatje komen om te bepalen of ZEG of life coaching moet blijven.” – Beleidsmedewerker gemeente

“Er is zoveel en toch missen we overzicht. Dan heb je iemand nodig die de sociale kaart kent.” – meerdere gemeenten

3.7.1 Positionering rol life coach

Volgens meerdere professionals moet regionaal worden gekeken hoe de rol van life coach moet worden ingebed. Veel professionals vinden het belangrijk dat als er een vervolg komt, dit op een manier gebeurt die aansluit bij:

- Bestaande lokale structuren, zoals de consultants of casusregisseurs;
- Regionale samenwerking zoals bijvoorbeeld het op te richten Werkcentrum, Doorstroompunt (van LerenWerkt) en lokale teams

Op basis van schaalgrootte en expertise wordt vaak gepleit voor een bovenlokale positionering. Door het bovenlokaal te positioneren is er schaalvergroting en kunnen meer jongeren bereikt worden. Toch klinkt hier ook twijfel: lokale netwerken zijn sterk en gemeenten willen grip houden. Daarom is het goed om te kijken naar welke initiatieven er al zijn en bestaande structuren te benutten. Daarnaast komt naar voren uit de gesprekken dat het werkcentrum mogelijk deels dezelfde functie gaat vervullen

“Je kunt geen life coach aanstellen voor twee jongeren” – Beleidsmedewerker gemeente

Tegelijkertijd heerst er bij diverse gemeenten en instellingen terughoudendheid over structurele voortzetting van de functie. Men erkent de noodzaak, maar plaatst die binnen een breder veranderend veld, waarin regionale samenwerking, nieuwe wetgeving (zoals de Wet school naar duurzaam werk) en versterking van bestaande functies mogelijk alternatieven bieden.

Gemeenten geven aan dat zij zelf de opdracht hebben om het in te richten en al zelf voorzieningen hebben. Veel professionals geven aan dat een vervolg wenselijk is, mits het tijdelijk, doelgericht en goed gepositioneerd wordt ingebed in het bredere systeem van ondersteuning.

Kortom, de pilot laat zien dat life coaching in de huidige situatie een belangrijke schakel vormt in het voorkomen dat jongeren tussen wal en schip vallen. Een vervolg wordt dan ook breed gedragen, maar vraagt om duidelijke keuzes in positionering, doel, afbakening en aansluiting op bestaande en toekomstige infrastructuur. Alleen dan kan de inzet duurzaam en effectief zijn.

“Het hangt af van wat er nog komt. Misschien tackelen we straks al veel via armoedebeleid en regionaal werkcentrum.” – Beleidsmedewerker gemeente

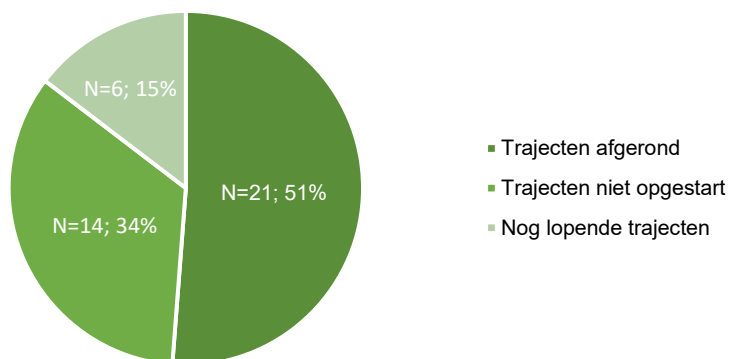


3.8 Kwantitatieve data-analyse

In deze paragraaf worden de kwantitatieve gegevens van de pilot geanalyseerd. In de figuren staat zowel het aantal jongeren als het percentage jongeren.

3.8.1 Aantal aanmeldingen voor life coaching

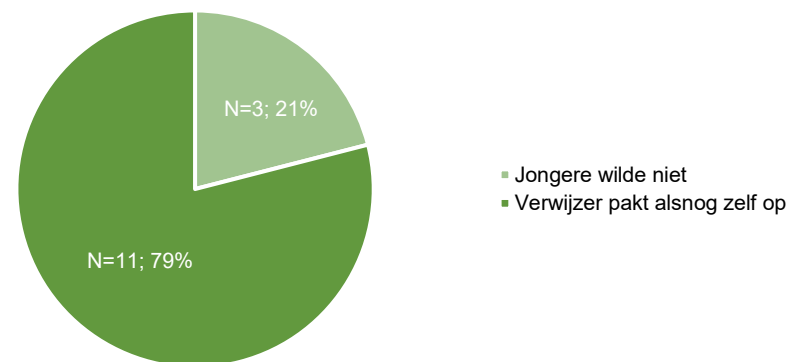
Gedurende de tweede pilot life coaching zijn er in totaal 41 jongeren aangemeld. Van de 41 aanmeldingen zijn er: 27 trajecten opgestart (21 trajecten (51%) zijn afgerond en 6 trajecten lopen nog (15%)) en 14 trajecten zijn niet opgestart (34%). In totaal zijn er dus 27 trajecten (66%) met een life coach opgestart tijdens de tweede pilot (zie Figuur 5).



Figuur 5. Aandeel afgeronde trajecten, lopende en niet opgestarte trajecten (n = 41)
Bron: Podio 19 juni 2025. Bewerking: Moventem.

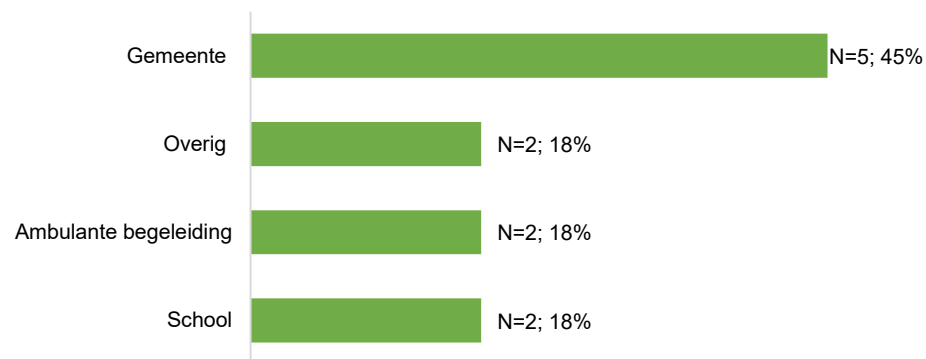
3.8.2 Trajecten die niet zijn opgestart

Van de 41 aanmeldingen tijdens deze pilot zijn 14 trajecten niet van start gegaan. Hiervoor worden door de life coaches verschillende redenen genoemd. 3 van de 14 jongeren (21%) zagen begeleiding van een life coach zelf niet zitten (Figuur 11). Bij de overige 11 jongeren (79%) pakte de verwijzer de casus alsnog zelf op.



Figuur 11. Redenen waarom een traject niet zijn opgestart na aanmelding (n = 14)
Bron: Podio 1 juli 2025. Bewerking: Moventem.

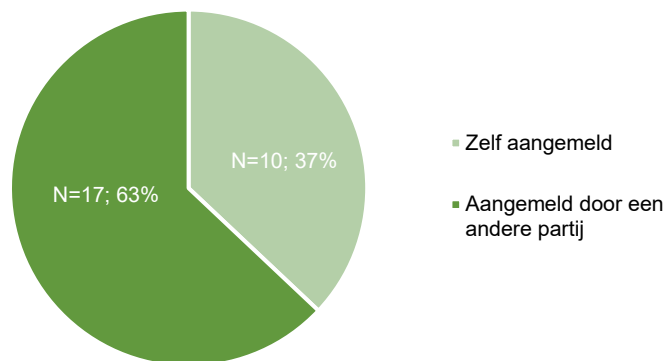
Bij vijf jongeren (45%) waar de verwijzer de casus alsnog zelf oppakte was dit de gemeente, bij 2 casussen (18%) de desbetreffende school, bij 2 casussen (18%) de ambulante begeleider en de laatste 2 casussen (18%) door overige verwijzers, zoals de psycholoog. Vaak vond er wel een kennismakingsgesprek plaats, maar zag de jongere of verwijzer nadien toch af van de begeleiding. Bijvoorbeeld omdat begeleiding van een life coach toch niet helemaal passend was, of er intern ongeveer hetzelfde geboden kon worden.



Figuur 12. Verwijzers die casus na kennismakingsgesprek alsnog zelf hebben opgepakt (n = 11)
Bron: Podio 1 juli 2025. Bewerking: Moventem.

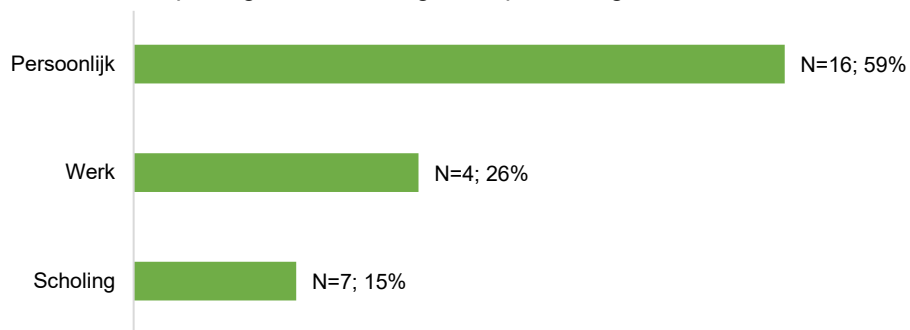
3.8.3 Trajecten die zijn opgestart

Tijdens de tweede pilot life coaching zijn 27 trajecten opgestart. Hiervan meldden 10 jongeren (37%) zichzelf aan. 17 jongeren (63%) werden verwezen door een andere partij, bijvoorbeeld de desbetreffende school, ambulante begeleider of een jongerenconsulent van de gemeente.



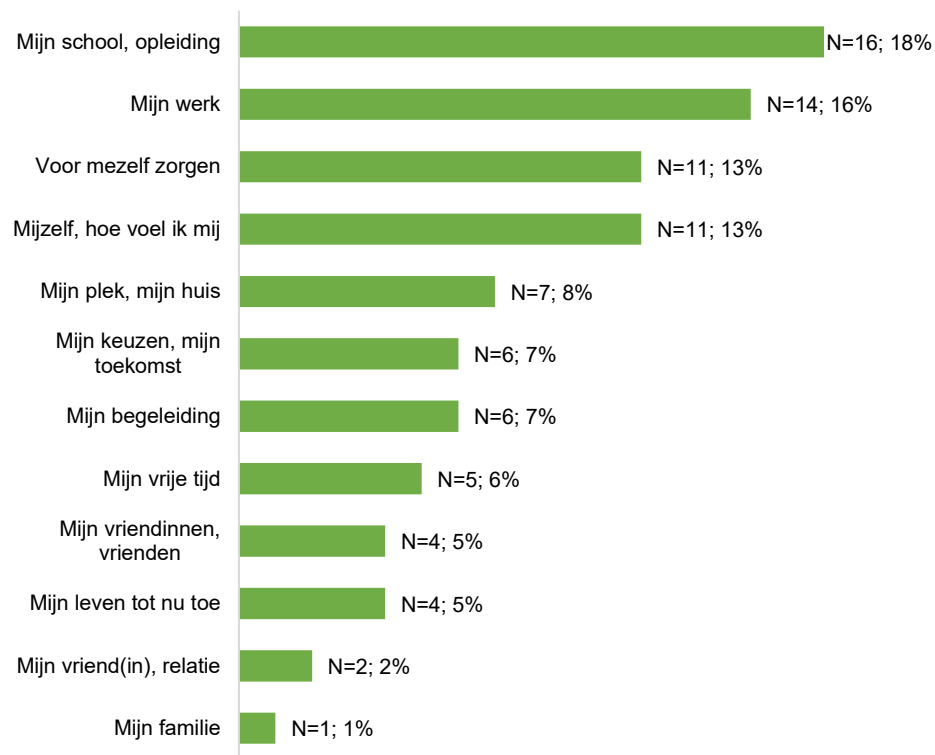
Figuur 7. Herkomst van aanmelding: zelf aanmelden of via andere partij (n = 27)
Bron: Podio 1 juli 2025. Bewerking: Moventem.

Jongeren kwamen met verschillende hulpvragen bij de life coach terecht. 16 jongeren (59%) hadden een hulpvraag die betrekking had op hen persoonlijk, 7 jongeren (26%) hadden een werk gerelateerde hulpvraag en 4 jongeren (15%) hadden een hulpvraag die betrekking had op scholing.



Figuur 8. Opgestarte trajecten onderverdeeld naar hulpvraag (n = 27)
Bron: Podio 19 juni 2025. Bewerking: Moventem.

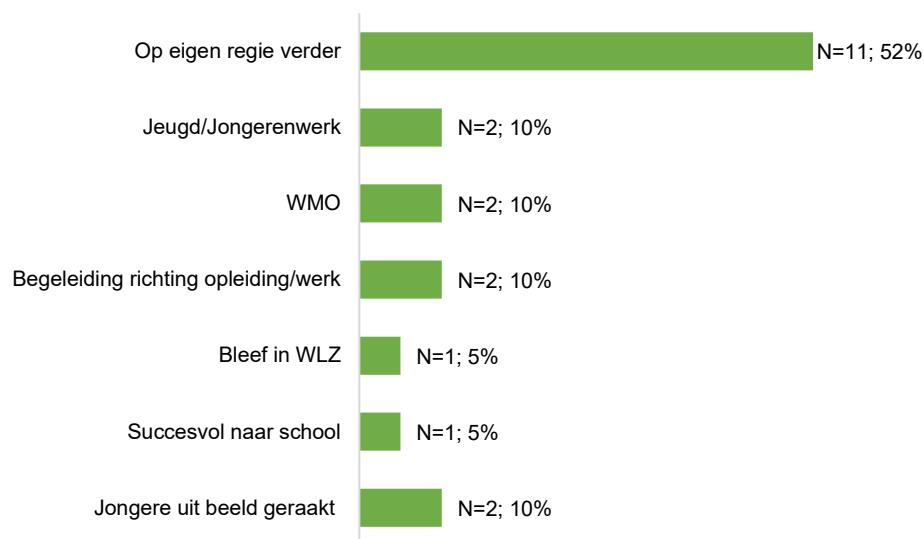
De jongeren hebben vaak een hulpvraag of problemen op meerdere leefgebieden. De meeste jongeren hebben begeleiding (gekregen) op het leefgebied mijn school/opleiding (18%), werk (16%), voor mezelf zorgen (13%) en mijzelf / hoe ik mij voel (13%). Jongeren hadden de minste vragen/zorgen over vrienden/relatie (2%) en familie (1%).



Figuur 9. Leefgebieden waarop jongeren door een life coach zijn begeleid (n = 27)
Bron: Podio 19 juni 2025. Bewerking: Moventem.

Na afloop van het traject konden 11 jongeren (52%) op eigen regie verder. 7 jongeren (33%) zijn na afloop van de begeleiding van de life coach warm overgedragen naar andere begeleiding. Deze jongeren zijn overgedragen aan MiniMannaMarkt; het Techniek Praktijkcentrum (richting opleiding/werk); een jeugdconsulent van de gemeente; WorkMateCompany; een jongerenwerker van

Buurtplein; onafhankelijke clientondersteuner vanuit de Wmo; en naar Buurtplein/Graafschap College (richting werk). 1 jongere is succesvol richting school begeleid. 2 jongeren (10%) zijn tijdens de begeleiding door een life coach uit beeld geraakt, omdat zij niets meer van zichzelf lieten horen. Uit gesprekken met lifecoaches blijkt dat er door hen veelvuldig contact is gezocht met de jongeren, maar dat zij geen bericht kregen van de jongeren. De life coaches hebben met andere instanties of ouders overleg gehad over het stopzetten van contactpogingen.



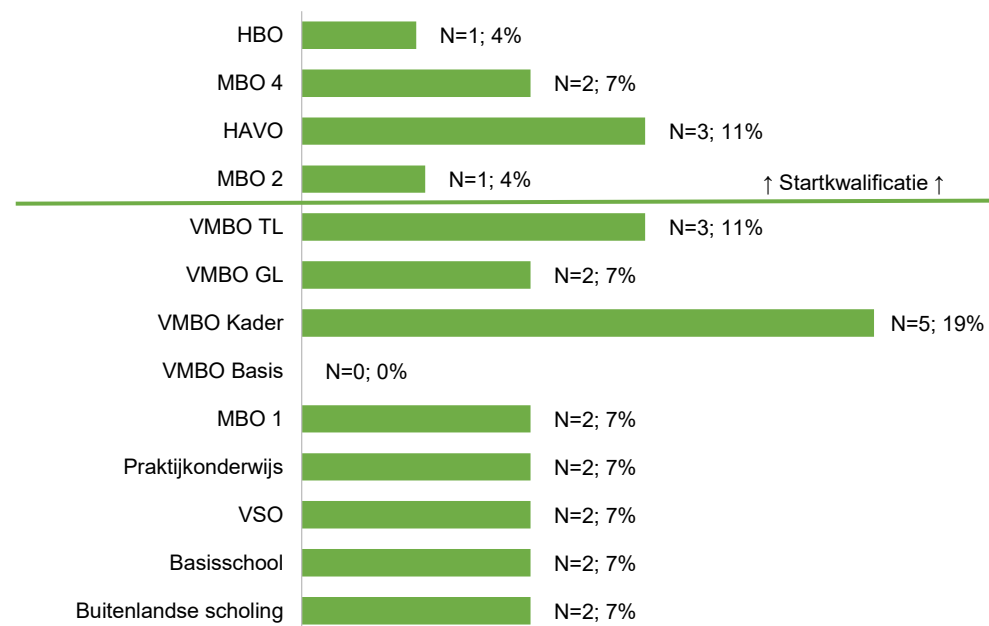
Figuur 10. Jongere na begeleiding van een life coach (n = 21)
Bron: Podio 19 juni 2025. Bewerking: Moventem

Achtergrond gegevens deelnemende jongeren

Er werden 19 mannen (70%) en 8 vrouwen (30%) door een life coach begeleid in de pilot. De gemiddelde leeftijd van de jongeren was 21 jaar. De jongste deelnemer was 17 en de oudste deelnemer was 28. Veruit de meeste jongeren wonen in bij hun ouders (n=22; 81%) tijdens de begeleiding. In bijlage 1.2 staat een overzicht van de achtergrondgegevens van de jongeren.

De jongeren hebben verschillende opleidingsniveaus (zie Figuur 6). 7 van de 27 jongeren (26%) heeft een startkwalificatie. 20 van de 27 jongeren (74%) heeft geen startkwalificatie (Figuur 6). Daarnaast blijkt dat de meeste jongeren (n=5) is opgeleid op VMBO kader niveau, 3 op VMBO TL en 3 op HAVO opleidingsniveau.

De jongeren hebben verschillende inkomstenbronnen. Een derde heeft geen inkomen en geen uitkering (n=9), een derde van jongeren heeft inkomen uit werk (n=9), 15% heeft een uitkering PW (n=4), 15% ontvang studiefinanciering (n=4) en 4% een uitkering ZW (n=1).



Figuur 6. Opleidingsniveau van jongeren
Bron: Podio 19 juni 2025. Bewerking: Moventem.

3.8.4 Tijdsbesteding en doorlooptijd

Per jongere is het aantal uur bijgehouden dat de life coach met deze casus bezig is geweest. Een life coach besteed gemiddeld 28,5 uur aan één casus (die opgestart is).

Deze uren zijn onderverdeeld in directe uren, indirecte uren en indirecte uren algemeen.

- Directe uren zijn de uren die de life coach heeft besteed met de jongere.
- Indirecte uren hebben betrekking op de tijd die de life coach heeft besteed aan de jongere, zonder dat deze er zelf bij was. Bijvoorbeeld aan gesprekken met ouders, school of de sociale dienst of aan reistijd naar afspraken met een jongere.
- Indirecte uren algemeen zijn uren die besteed zijn aan werkoverleggen, opleiding en bijvoorbeeld intervisie met de jongerenconsulenten van ZEG. Deze indirecte uren zijn naar rato toebedeeld aan de jongeren.

Van de gemiddeld 28,5 uren wordt de meeste tijd direct aan de jongere besteed, namelijk 13,5 uur. 6,6 uur zijn indirecte uren en 8,4 zijn indirecte algemene uren (zie Tabel 1).

De tijdsbesteding van niet opgestarte trajecten is tevens geregistreerd (zie Tabel 1). Gemiddeld genomen besteedde een life coach 3,7 uur aan casussen die niet zijn opgestart.

Tijdsbesteding (in uren)	Niet opgestarte trajecten	Opgestarte trajecten
Direct	1,6	13,5
Indirect	1,0	6,6
Indirect Algemeen	1,1	8,4
Totaal aantal uren per jongere	3,7	28,5

Tabel 1. Gemiddeld aantal directe en indirecte uren per jongere in opgestarte en niet opgestarte trajecten.

Bron: Podio 25 juni 2025. Bewerking: Moventem.

Uit de analyse op trajectniveau van afgeronde trajecten blijkt dat er variatie zit in het aantal uren dat wordt besteed per jongere (Tabel 2).

- Bij de meeste trajecten (n=11) lag de tijdsbesteding aan directe uren tussen en 1 en 10 uur. Er was 1 traject waar de directe uren relatief hoger waren, namelijk tussen de 31 en 40 uren.
- Qua indirecte uren is aan de meeste trajecten (n=16) tussen de 1 en 10 uur besteed. Bij 5 casussen werd tussen de 11 en 20 uren besteed.
- Qua indirecte algemene uren is aan de meeste trajecten (n=15) tussen de 1 en 10 uur besteed. Bij 6 casussen werd tussen de 11 en 20 uren besteed.

Voor een overzicht van de besteedde uren per traject verwijzen we naar bijlage 1.3.

Tijdsbesteding (in uren)	Aantal afgeronde trajecten		
	Directe uren	Indirecte uren	Indirecte algemene uren
1-10 uren	11	16	15
11-20 uren	6	5	6
21-30 uren	3		
31-40 uren	1		
Totaal	21	21	21
Gemiddeld aantal uren	13,5	6,6	8,4

Tabel 2. Aantal trajecten per urensoort afgezet tegen het de tijdsbesteding

Bron: Podio 25 juni 2025. Bewerking: Moventem.

In tabel 3 staat een overzicht van de totale tijdsbesteding afgezet het aantal trajecten. Daaruit blijkt dat er grote variatie zit in de tijdsbesteding per traject. Zo waren er 6 trajecten waarbij in totaal tussen de 1 en 10 aan uren is besteed. En er waren 6 casussen waar tussen de 51 en 60 uren is besteed.

Tijdsbesteding (in uren)	Totale uren
1-10 uren	6
11-20 uren	8
21-30 uren	1
31-40 uren	3
41-50 uren	3
51-60 uren	6
Totaal	21
Gemiddeld aantal uren	28,5

Tabel 3. Aantal afgeronde trajecten per urensoort afgezet tegen het de tijdsbesteding

Bron: Podio 25 juni 2025. Bewerking: Moventem

Daarnaast is per jongere de doorlooptijd bijgehouden. Dit is het totaal aantal dagen van een casus van datum van aanmelding tot aan datum van afronding of doorverwijzing. Hierin zijn weekenddagen opgenomen. Dit is zowel bijgehouden voor opgestarte trajecten als voor niet-opgestarte trajecten.

Gemiddeld is de doorlooptijd van een opgestart traject 167 dagen. Er zit veel variatie in de doorlooptijd van de trajecten. Hierbij duurde het kortste traject 15 dagen en het langste traject 283 dagen. De gemiddelde doorlooptijd van een niet opgestart traject is 16 dagen (Tabel 4).

Doorlooptijd (in dagen)	Niet opgestarte trajecten	Opgestarte trajecten
Gemiddelde	16	167
Kortste traject	1	15
Langste traject	118	283

Tabel 4. Gemiddeld aantal dagen dat life coach met casus bezig is bij opgestarte en niet-opgestarte trajecten

Bron: Podio 25 juni 2025. Bewerking: Moventem.



3.9 Vergelijking kwantitatieve data eerste pilot en tweede pilot

In deze paragraaf worden de kwantitatieve gegevens van de tweede pilot vergeleken met de eerste pilot.

In beide pilots was de groep van aantal jongeren dat life coaching heeft gekregen ongeveer gelijk. In de eerste pilot waren dit 26 jongeren en de tweede pilot 27 jongeren. Hieronder worden per achtergrondkenmerk opvallendheden genoemd:

- **Geslacht:** Qua geslacht zien we een lichte toename van het aantal mannen en het aantal vrouwen nam af.
- **Leeftijd:** De leeftijdsgroep was in de tweede pilot iets gevarieerder, met vooral meer jongeren van 19 en 23 jaar.
- **Zelfaanmelders:** Opvallend is dat meer jongeren zichzelf aanmeldden (10 tegenover 7).
- **Inkomensbron:** Qua inkomensbron zien we een duidelijke verschuiving: meer jongeren hadden werk (9 tegenover 4), terwijl minder jongeren studiefinanciering ontvingen (4 tegenover 8). Daarentegen bleef het aantal jongeren zonder inkomen of uitkering gelijk (9 in beide pilots).
- **Woonsituatie:** Wat betreft woonsituatie valt op dat in de tweede pilot aanzienlijk meer jongeren bij hun ouders woonden (22 tegenover 15), en minder jongeren zelfstandig woonden.
- **Hulpvraag:** De hulpvraag veranderde ook: er was minder vraag naar hulp bij scholing, maar juist meer naar werk. Toch blijven beide pilots de meeste hulpvragen gericht op persoonlijk perspectief.
- **Opleidingsniveau:** Het opleidingsniveau is in de tweede pilot wat breder verdeeld, met enkele deelnemers met hbo- of buitenlandse scholing, wat in

de eerste pilot nog niet voorkwam. In de twee pilot waren 10 jongeren VMBO opgeleid, in de eerste pilot waren dit 15 jongeren.

- **Uren inzet directe uren:** Kijkend naar de gemiddelde ureninzet per afgerond traject valt op dat tijdens de tweede pilot aanzienlijk meer directe uren zijn gemaakt dan tijdens de eerste pilot. In de tweede pilot zijn gemiddeld per afgerond traject 13,5 uren gemaakt en in de eerste pilot was dit 5 uren (Tabel 5).
- **Uren inzet indirecte uren:** Het aantal indirecte uren per afgerond traject is licht gedaald, namelijk van gemiddelde 7,8 uren tijdens de eerste pilot naar gemiddeld 6,6 uren per traject tijdens de tweede pilot (Tabel 5).
- **Uren inzet indirect algemeen:** De indirecte algemene uren zijn gestegen bij de tweede pilot, namelijk van gemiddeld 4,6 naar gemiddeld 8,4 uren per afgerond traject (Tabel 5).


Tijdsbesteding (in uren)	Eerste pilot	Tweede pilot
Direct	5,0	13,5
Indirect	7,8	6,6
Indirect Algemeen	4,6	8,4
Totaal aantal uren per jongere	17,0	28,5

Tabel 5. Gemiddeld aantal directe en indirecte uren per jongere van afgeronde trajecten van de eerste en tweede pilot.

Bron: Podio november 2023 en juni 2025. Bewerking: Moventem

Movementem

Onderzoek | Advisering | Procesbegeleiding



**Conclusies
&
Aanbevelingen**

4 Conclusie & aanbevelingen

In dit hoofdstuk delen we onze conclusies en geven we aanbevelingen. Op basis van het vragenlijstonderzoek onder jongeren, interviews met professionals en de kwantitatieve data-analyse beantwoorden we de onderzoeksvragen in de conclusie. Op basis van de conclusies komen we tot drie toekomstscenario's voor life coaching.

4.1 Conclusies

De tweede pilot life coaching (2024–2025) bood jongeren van 16 tot 27 jaar laagdrempelige begeleiding op meerdere leefgebieden. **Jongeren zijn zeer positief over life coaching.** Zij waardeerden de persoonlijke klik met de coach, het laagdrempelige contact, de praktische steun en motivatie en het gevoel dat er écht naar hen werd geluisterd. Vier op de vijf jongeren gaven aan door de gesprekken beter zelf keuzes te kunnen maken. **Professionals hebben ook positieve ervaringen over de klik tussen de jongeren en life coaches.** Zij zagen dat jongeren vertrouwen kregen doordat de coach neutraal en zonder oordeel naast hen stond. De life coaches luisteren en begrijpen de situatie, nemen de tijd, zijn flexibel en kunnen snel schakelen, in tegenstelling tot reguliere begeleiding met wachttijden en vaste kaders.

Zonder de life coach zouden veel jongeren volgens zowel henzelf als professionals verder zijn vastgelopen, een langzamer traject hebben of geen passende hulp hebben gevonden. Sommigen zouden zonder coaching op een wachtlijst komen of geen hulp krijgen.

Coaching wordt overbodig zodra jongeren stabiel en zelfredzaam zijn, of wanneer reguliere begeleiding (zoals Wmo of jeugdhulp) goed op gang komt. Daarbij is intrinsieke motivatie van de jongere zelf wel van groot belang. Als de hulpvraag te specialistisch is, is begeleiding van een life coach ook niet meer passend.

Doorverwijzing naar een life coach vindt vaak plaats bij jongeren met lichte, maar meervoudige problemen, bij overbrugging van wachtlijsten of wanneer bestaande instanties te weinig tijd of ruimte hebben. De life coach onderscheidt zich doordat hij of zij leefdomein overstijgend werkt, laagdrempelig en neutraal is, en optreedt als een 'buddy' die naast de jongere staat.

Er wordt niet doorverwezen naar een life coach wanneer de bestaande ondersteuning (op school) al voldoende is, er specialistische hulp nodig is, de jongere geen hulp wil, of als er onduidelijkheid bestaat over de rol van de life coach (onduidelijke rolafbakening). Ook speelt onbekendheid met de functie een rol en zijn er twijfels over de borging van hun werk.

Uitbreiding van bestaande rollen (bijvoorbeeld via consultants, casusregisseurs, jobcoaches of jongerenwerkers) wordt door de meeste professionals niet als (volledig) haalbaar gezien vanwege het gebrek aan tijd, ruimte en capaciteit, en beperkte ruimte voor persoonlijke begeleiding of meerdere leefgebieden. Life coaching wordt juist gezien als de een aanvulling die het gat tussen bestaande instanties opvult. Het is voor een beperkte groep jongeren die tussen wal en schip (dreigen te) vallen. Life coaches zijn neutraal en houden regie op het gehele proces van de jongere.

Een taakuitbreiding met de rol van life coach zou volgens enkele professionals wel kunnen. Gemeenten geven aan dat zeker op papier alles in huis hebben, maar een aantal erkennen ook dat het in de praktijk niet altijd het geval is. Taakuitbreiding kan alleen als er voldoende tijd, capaciteit en mandaat is bij bestaande functies, jongeren snel geholpen worden, de infrastructuur rondom hulp goed geregeld is en wetgeving helder is ingeregeld. Gemeenten zijn het erover eens dat voorkomen moet worden dat jongeren tussen wal en schip vallen en dat er een versnipperd begeleidingslandschap ontstaat.

Life coaching onderscheidt zich van andere vormen van begeleiding door een domein overstijgende aanpak (regierol), laagdrempelige en flexibele aanpak waarbij de life coach als buddy naast de jongere staat. In tegenstelling tot reguliere hulpverleners neemt de life coach domein overstijgend de regie, zonder verbonden te zijn aan een instantie of systeem (neutraal).

De life coach pakt trajecten zelf op bij jongeren met lichte, meervoudige problematiek, die vooral praktische en overzicht biedende ondersteuning nodig hebben. Bij specialistische problemen (GGZ, Veilig Thuis) wordt doorverwezen, vaak met een warme overdracht.

Voor de toekomst zien de meeste professionals de meerwaarde van life coaching, maar verschillen de meningen over de structurele inbedding. Life coaching wordt gezien als aanvulling op bestaande begeleiding en niet als vervanging. Life coaching voorkomt dat jongeren tussen wal en schip vallen door een vangnet te bieden waar formele hulp tekortschiet.

Er klinkt een breed pleidooi voor een vervolg, maar met duidelijke positionering: bovenlokaal (bijvoorbeeld via het Regionaal Werkcentrum) of in regionale samenwerking zoals met het op te richten Werkcentrum, Doorstroompunt (van LerenWerkt) en lokale teams. Hoewel veel professionals een vervolg ondersteunen, is er ook bij diverse gemeenten en instellingen

terughoudendheid hoorbaar. Men erkent de noodzaak, maar plaatst die binnen een breder veranderend veld, waarin regionale samenwerking, nieuwe wetgeving (zoals de Wet school naar duurzaam werk) en versterking van bestaande functies mogelijk alternatieven bieden. Gemeenten geven aan dat zij zelf de opdracht hebben om het in te richten en al zelf voorzieningen hebben. Veel professionals geven aan dat een vervolg wenselijk is, mits het doelgericht en goed gepositioneerd wordt ingebed in het bredere systeem van ondersteuning.

Naast de interviews en het vragenlijstonderzoek onder jongeren is een **kwantitatieve analyse gedaan op beschikbare data van life coaching.** Hieruit blijkt dat tijdens de tweede pilot **41 jongeren aangemeld, waarvan 27 trajecten zijn opgestart. 14 trajecten zijn niet van start gegaan.** Bij deze trajecten is de jongere terugverwezen naar de verwijzer. De gemiddelde begeleidingstijd per jongere bedraagt 28,5 uur, waarvan 13,5 uur direct contact is met de jongere. De gemiddelde doorlooptijd van een traject is 167 dagen. Qua tijdsbesteding blijkt dat er variatie zit in het aantal uren dat wordt besteed per jongere. **De hulpvragen van jongeren gingen vooral over persoonlijke ontwikkeling en verspreid over meerdere leefgebieden.** 11 van de 21 jongeren (52%) kon na de coaching zelfstandig verder en 7 jongeren (33%) zijn warm overgedragen aan andere begeleiding.

Samenvattend, de pilot laat zien dat life coaching in de huidige situatie een belangrijke schakel vormt in het voorkomen dat jongeren tussen wal en schip vallen. Een vervolg wordt dan ook breed gedragen, maar vraagt om duidelijke keuzes in positionering, doel, afbakening en aansluiting op bestaande en toekomstige infrastructuren.



4.2 Toekomstscenario's

In de regio is de pilot 'life coaching' positief ontvangen door een groot aantal professionals en betrokken organisaties. Tegelijkertijd lopen de meningen uiteen over hoe de functie in de toekomst moet worden ingebed. Op basis van interviews en analyses zijn drie mogelijke toekomstscenario's uitgewerkt: structureel behoud, integratie in bestaande functies en tijdelijke verlenging met herijking. Onderstaand worden deze scenario's toegelicht.

Het scenario stoppen met life coaching hebben we niet als advies voor een toekomstscenario opgenomen. Er is te weinig draagvlak voor dit scenario. De voorkeur om te stoppen met life coaching is door een gemeente en een school genoemd. Uit gesprekken bleek dat deze twee partijen aangaven zelf voldoende begeleiding te bieden waardoor life coaching overbodig is. Echter, werd door uitvoerende medewerkers aangegeven dat in de praktijk blijkt dat er niet voldoende tijd en ruimte is om de doelgroep die tussen wal en schip (dreigt te) vallen op de juiste manier te kunnen helpen.

4.2.1 Scenario 1 – Structureel behouden en versterken

In dit scenario wordt de rol van life coach behouden en structureel ingebed binnen de regionale samenwerking, bijvoorbeeld via het Regionaal Werkcentrum, Doorstroompunt (van LerenWerk) of lokale teams. Gemeenten, scholen en andere partners dragen gezamenlijk bij aan de financiering, terwijl de life coaches hun neutrale positie behouden. Wel wordt ingezet op nauwere samenwerking met bestaande functies, en wordt geïnvesteerd in betere bekendheid, heldere verwijzingen en positionering van de rol.

Waarom dit scenario?

De motivatie voor dit scenario komt voort uit de brede gedeelde erkenning van de meerwaarde van life coaching: het is snelle, laagdrempelige en hulp op meerdere leefgebieden, met name voor (een relatief kleine groep) jongeren die tussen wal en schip (dreigen te) vallen. Maar als zij buiten de boot belanden zijn de gevolgen groot. De gemeente-overstijgende rol van de life coach past

bovendien goed in het gefragmenteerde gemeentelijke landschap. Jongeren, gemeenten en andere partners geven aan dat deze ondersteuning een uniek vangnet is. Hoewel deze route veel draagvlak kent, vragen sommige partners zich echter ook af of deze voorziening duurzaam nodig is naast bestaande functies.

Wat is nodig?

Om dit scenario te realiseren is structurele financiering nodig, net als heldere kaders rondom de doelgroep, duur, doelen en grenzen van de begeleiding. Het is niet de bedoeling om precieze definities van de doelgroep te maken omdat het doel juist is om die jongeren te helpen die buiten de boot vallen. Wel is het van belang om kaders te scheppen welke trajecten wel geschikt zijn om op te pakken voor life coaching en welke trajecten door partners opgepakt kunnen worden. Daarbij is maatwerk belangrijk. In afstemming met de jongere en partners kan bepaald worden door wie een traject opgepakt wordt. Net zoals nu gebeurd. Daarnaast is ook afstemming met nieuwe beleidsontwikkelingen, zoals de Wet school naar duurzaam werk, belangrijk. Ook zal er een Werkcentrum opgericht moeten zijn.

Wat zijn risico's?

Wel zijn er risico's verbonden aan deze route. Zo bestaat de kans op overlap met bestaande functies als de rol van de life coach onvoldoende wordt afgebakend. Daarnaast bestaat het risico dat organisaties en life coaching te weinig met elkaar samenwerken. Hierdoor wordt er dubbel werk gedaan, is er onduidelijkheid waar men moet zijn en kan er frustratie bij professionals ontstaan omdat er een extra schakel komt.

4.2.2 Scenario 2 – Integratie in bestaande functies

In het tweede scenario worden de taken van de life coach geleidelijk overgedragen aan bestaande professionals, zoals Wmo-consulenten, jongerenwerkers, begeleiders of trajectbegeleiders Doorstroompunt. Deze krijgen extra uren, training en mandaat om intensiever (meer uren) en

domeinoverstijgend (meer levensgebieden) te werken. De functie 'life coach' verdwijnt daarmee als aparte rol, maar de werkwijze wordt deels behouden.

Waarom dit scenario?

Sommige gemeenten geven de voorkeur aan deze optie omdat zij geen extra structuren willen toevoegen en vrezes voor verdere versnippering. Er wordt ook gewezen op kansen om bestaande functies te versterken met de werkwijze en inzichten van life coaching.

Wat is nodig?

Voor succesvolle uitvoering zijn verhoging van capaciteit, cultuurverandering richting meer maatwerk en outreachend werken en goede begeleiding bij het integratieproces noodzakelijk.

Wat zijn risico's?

Tegelijkertijd zijn er belangrijke risico's. Zo kan de neutraliteit en laagdrempeligheid van de huidige life coaches verloren gaan. Jongeren zouden kunnen afhaken wanneer de begeleiding via formele instanties verloopt die als minder toegankelijk worden ervaren. Jongeren kunnen een drempel ervaren om hulp te vragen. Ook bestaat het risico dat taakuitbreiding niet haalbaar is gezien de huidige werkdruk onder consultants en begeleiders.

4.2.3 Scenario 3 – Tijdelijke verlenging en herijking

Het derde scenario richt zich op het verlengen van de pilot met een beperkte periode (bijvoorbeeld 6 tot 12 maanden), om ruimte te creëren voor beleidsontwikkelingen die momenteel spelen en tijd te nemen om life coaching op een goede manier te borgen zodat het op een goede manier structureel behouden kan worden. Momenteel spelen beleidsontwikkelingen van de invoering van de Wet school naar duurzaam werk (vanaf 2026), de opbouw van het Regionaal Werkcentrum en gemeentelijke verschillen in voorzieningen. De invoering van de Wet school naar duurzaam werk kan taken en verantwoordelijkheden voor gemeenten en scholen verschuiven. Het is daarom

van belang de rol van life coaching hierop af te stemmen voordat er structurele keuzes worden gemaakt. In deze verlengingsperiode wordt onderzocht of, waar en hoe life coaching structureel gepositioneerd kan worden. Het is tussenoplossing zodat goed onderbouwde beslissingen genomen kunnen worden.

Waarom dit scenario?

Dit scenario sluit aan bij de behoefte van veel professionals om jongeren niet abrupt in de steek te laten, maar tegelijkertijd geen overhaaste keuzes te maken en goed te kijken naar hoe de structurele positie van life coaching eruit kan zien. De verlengingsperiode biedt voor gemeenten die nog aarzelen over structurele inbedding de kans om op basis van praktijkervaringen van andere partners en uitvoerende medewerkers, de beoogde positionering van life coaching en beleidsontwikkelingen de spelen een goed onderbouwde beslissing te nemen. Zij kunnen de eigen dienstverlening onderzoeken hoe zij jongeren die nu tussen wal en schip raken goed kunnen helpen; door life coaching of door rolvergroting van bestaande functies.

Wat is nodig?

Voor dit scenario is een tijdelijke financieringsconstructie nodig, bijvoorbeeld via regionale middelen of fondsen. Daarnaast zijn duidelijke evaluatiecriteria en deadlines belangrijk, evenals het actief betrekken van jongeren bij de beoordeling van de effectiviteit en de keuze voor een toekomstscenario.

Wat zijn risico's?

Er zijn ook risico's. Tijdelijke oplossingen kunnen leiden tot onzekerheid bij jongeren, life coaches en partners, en waardevolle expertise dreigt verloren te gaan als coaches na afloop van de pilot vertrekken. Bovendien bestaat het risico op stilstand als beleidsontwikkelingen langer op zich laten wachten.



4.3 Afweging toekomstscenario's en aanbeveling

4.3.1 Voorkeur en advies

Op basis van de resultaten blijkt dat scenario 3 – tijdelijke verlenging en herijking momenteel het meeste draagvlak heeft. Het grootste deel van de professionals zien de meerwaarde van life coaching, met name voor jongeren die te maken hebben met meervoudige problemen en (nog) geen hulp hebben binnen het bestaande systeem.

Tegelijkertijd wordt erkend dat er veel beweging is in het veld, namelijk met het nog in te richten Regionaal Werkcentrum en de Wet Van school naar duurzaam werk (inwerkingtreding verwacht per 1 januari 2026). Deze wet stelt regionale samenwerking centraal in de ondersteuning van jongeren in de overgang van onderwijs naar werk. Life coaching zou hierin een brugfunctie kunnen vervullen. De Hervormingsagenda Jeugd vraagt om het versterken van de sociale basis en het eerder signaleren en ondersteunen van jongeren. Life coaching kan hieraan bijdragen door jongeren laagdrempelig en preventief te begeleiden.

Een vaste en structurele keuze voelt voor velen op dit moment te vroeg. Hoewel er ook steun is voor scenario 1 (structureel behoud), wordt benadrukt dat dit alleen wenselijk is mits er een zorgvuldige positionering, heldere afbakening en regionale afstemming plaatsvindt. Om die reden adviseren wij scenario 3. Wacht ontwikkelingen af, neem de tijd om life coaching goed te borgen zodat het op een juiste manier structureel behouden kan blijven. Scenario 2 (integratie in bestaande functies) heeft het minste draagvlak. Professionals signaleren dat dit op korte termijn niet realistisch is vanwege capaciteitsproblemen, onduidelijke taakverdeling (wie doet wat) en het risico op verlies van laagdrempeligheid en neutraliteit.

4.3.2 Kritische geluiden

Hoewel de meerderheid positief is, zijn er enkele partijen die sceptisch zijn over een structureel vervolg. Beleidsmakers en onderwijsprofessionals hebben

zorgen over mogelijke overlapping met bestaande functies, wildgroei aan coachfuncties en de noodzaak van de voorziening. Zij vinden dat bestaande structuren eerst optimaal benut moeten worden en dat een structurele functie pas gerechtvaardigd is bij bewezen unieke meerwaarde. Wel blijkt uit de kwantitatieve data-analyse dat het aantal jongeren dat geholpen is door een life coach nagenoeg hetzelfde is gebleven bij de eerste en de tweede pilot. Ook blijkt dat tijdens de tweede pilot 11 van 41 trajecten teruggelegd zijn bij de bestaande/verwijzende voorzieningen. Het is dus voor de groep die niet goed terecht kan bij bestaande hulpverlening, maar wel hulp nodig heeft.

4.3.3 Conclusie en aanbeveling

Gezien de positieve ervaringen in de praktijk én de behoefte aan beleidsmatige onderbouwing, luidt het advies: verleng de pilot life coaching tijdelijk met 6 tot 12 maanden. Gebruik deze periode om jongeren te blijven ondersteunen én om op basis van beleid en praktijkervaringen een doordachte structurele positionering te bepalen. Waardoor jongeren die tussen wal en schip (dreigen te) raken geholpen blijven worden. Investeer ook in het vergroten van de bekendheid en het bereik van life coaching. De bekendheid van het project is onder professionals (vooral mentoren en jongerenwerkers) en jongeren zelf beperkt. Als het project een vervolg krijgt, is het van belang om de bekendheid te vergroten. Hierdoor weten zij voor welke situaties het bedoeld is en kunnen daardoor sneller (door)wijzen naar life coaching.

Verken met de werkgroep met vertegenwoordigers van gemeenten, scholen, Doorstroompunt aangevuld met jongeren zelf verschillende inbeddingsopties.

Belangrijke randvoorwaarden bij deze vervolgfase zijn:

- Behoud van laagdrempeligheid, neutraliteit en snelle inzetbaarheid.
- Afstemming met betrokken partners.
- Realistische beoordeling van integratiemogelijkheden.
- Actieve betrokkenheid van jongeren bij evaluatie en besluitvorming.



Movementem

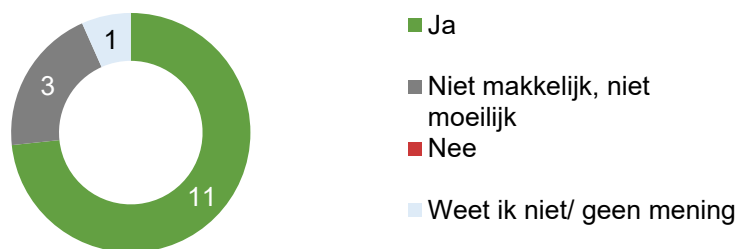
Onderzoek | Advisering | Procesbegeleiding

Bijlagen

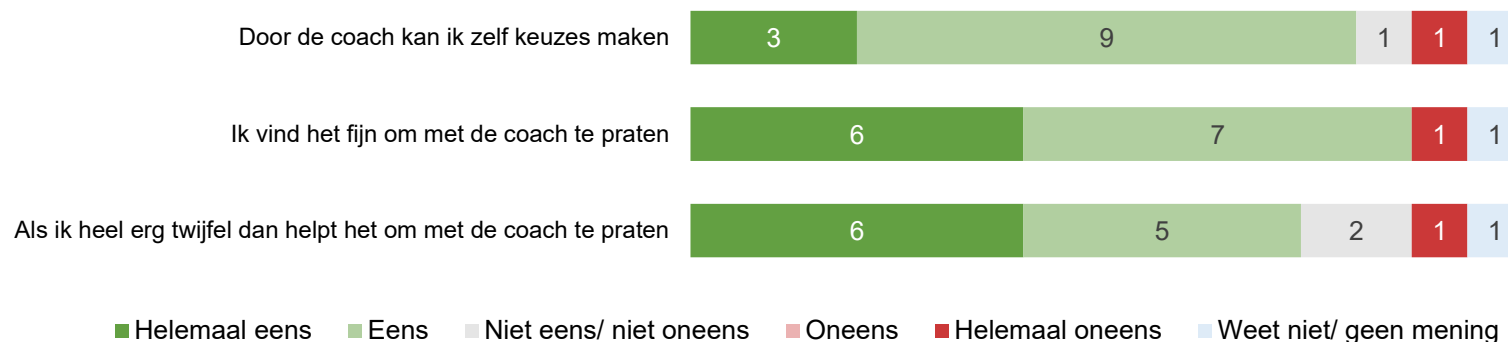
Bijlage 1.1 Figuren van het vragenlijstonderzoek

Alle resultaten van het vragenlijstonderzoek onder jongeren zijn opgenomen in het rapport. Sommige resultaten zijn tekstueel beschreven. Voor de volledigheid staan de resultaten van de figuren die tekstueel zijn beschreven in deze bijlage.

Vond je het makkelijk om met de life coach in contact te komen? (n=15)



Ben je het eens of oneens met de volgende stellingen?



Bijlage 1.2 Achtergrondgegevens opgestarte trajecten

Geslacht	Eerste pilot	Tweede pilot
Man	15	19
Vrouw	11	8
Totaal	26	27

Leeftijd	Eerste pilot	Tweede pilot
17	-	1
18	7	3
19	2	6
20	3	2
21	5	2
22	6	5
23	1	5
24	-	1
27	-	1
28	1	1
Onbekend	1	-
Totaal	26	27

Zelfmelder	Eerste pilot	Tweede pilot
Ja	7	10
Nee	19	17
Totaal	26	27

Inkomstenbron	Eerste pilot	Tweede pilot
Geen inkomen – geen uitkering	9	9
Inkomen uit werk	4	9
Studiefinanciering	8	4
Uitkering PW	5	4
Uitkering ZW	-	1
Totaal	26	27

Woonsituatie	Eerste pilot	Tweede pilot
Inwonend bij ouders	15	22
Zelfstandig wonend alleen	4	1
Zelfstandig wonend begeleid	4	2
Zelfstandig wonend samen	-	1
Instelling	1	-
Overig	2	1
Totaal	26	27

Hulpvraag gericht op	Eerste pilot	Tweede pilot
Persoonlijk perspectief	13	16
Scholing	9	4
Werk	4	7
Totaal	26	27



Opleidingsniveau	Eerste pilot	Tweede pilot
Hbo	-	1
VWO Gymnasium	1	-
HAVO	2	3
MBO 4	1	2
MBO 1	1	-
MBO 2	-	1
VMBO TL	4	3
VMBO GL	2	2
VMBO KADER	7	5
VMBO BASIS	2	0
Praktijkonderwijs	3	2
VSO	1	2
Basisschool	2	2
Buitenlandse scholing	-	2
Totaal	26	27

Leefgebieden - mijn pad	Eerste pilot*	Tweede pilot
Mijn begeleiding		6
Mijn familie		1
Mijn keuzen, mijn toekomst		6
Mijn leven tot nu toe		4
Mijn plek, mijn huis		7
Mijn school, opleiding		16
Mijn vriend(in), relatie		2
Mijn vriendinnen, vrienden		4
Mijn vrije tijd		5
Mijn werk		14
Mijzelf, hoe voel ik mij		11
Voor mezelf zorgen		11
Totaal		87

* De categorieën komen niet overeen, vergelijking niet mogelijk



Bijlage 1.3 Uren en doorlooptijd per jongere en totaal van de tweede pilot

Kandidaat	Status	Directe uren	Indirecte uren	Indirecte alg. uren	Totaal uren	Looptijd in mnd	Gem aantal uren per maand
1	Afgerond	8	7	6	21	6,1	3,5
2	Afgerond	7	2	3	11	7,0	1,6
3	Niet gestart	0	1	0	1		
4	Afgerond	16	1	7	24	5,5	4,4
5	Afgerond	28	3	13	44	6,3	7,0
6	Afgerond	26	16	18	60	5,8	10,3
7	Afgerond	21	18	16	55	9,4	5,8
8	Afgerond	10	1	5	16	5,7	2,7
9	Afgerond	7	8	6	21	8,7	2,4
10	Lopend	17	16	14	47	14,2	3,3
11	Afgerond	13	3	7	22	4,2	5,2
12	Niet gestart	0	1	0	1		
13	Afgerond	15	14	12	41	8,1	5,1
14	Lopend	16	2	8	26	12,4	2,1
15	Afgerond	33	2	15	50	7,7	6,4
16	Afgerond	9	6	6	21	7,7	2,8
17	Afgerond	12	3	6	21	5,8	3,6
18	Afgerond	15	16	13	44	5,5	8,1
19	Afgerond	11	12	9	32	6,2	5,1
20	Niet gestart	1	1	1	2		
21	Niet gestart	0	1	0	1		
22	Afgerond	10	7	7	24	4,9	5,0
23	Niet gestart	1	0	0	1		
24	Niet gestart	0	1	0	1		
25	Niet gestart	0	1	0	1		
26	Afgerond	10	3	5	18	4,2	4,4
27	Niet gestart	2	3	2	7		
28	Afgerond	8	4	5	17	2,9	5,9

Kandidaat	Status	Directe uren	Indirecte uren	Indirecte alg. uren	Totaal uren	Looptijd in mnd	Gem aantal uren per maand
29	Afgerond	8	8	7	23	2,5	9,0
30	Niet gestart	4	2	2	8		
31	Afgerond	10	4	6	19	2,2	8,8
32	Niet gestart	0	1	0	1		
33	Niet gestart	6	0	3	9		
34	Niet gestart	6	0	3	9		
35	Niet gestart	3	2	2	7		
36	Lopend	7	10	7	24	4,0	6,2
37	Afgerond	8	2	4	14	0,5	28,4
38	Lopend	4	5	4	13	3,7	3,4
39	Lopend	3	4	3	9	3,5	2,5
40	Niet gestart	0	1	0	1		
41	Lopend	4	3	3	10	2,3	4,3
Totaal		357	193	231	780	157	157

	Aantal jongeren	Directe uren	Indirecte uren	Indirecte algemene uren	Totaal	
Niet gestarte trajecten	14	Totaal (uren)	22,8	14,5	15,6	52,9
		Gemiddeld per deelnemer (uren)	1,6	1,0	1,1	3,8
Afgeronde trajecten	21	Totaal (uren)	282,8	138,8	177,0	598,5
		Gemiddeld per deelnemer (uren)	13,5	6,6	8,4	28,5
Lopende trajecten	6	Totaal (uren)	51,0	39,3	37,9	128,2
		Gemiddeld per deelnemer (uren)	8,5	6,5	6,3	21,4



Bijlage 1.4 Vragenlijst jongeren

Introductietekst

Je hebt begeleiding (lifecoaching) gehad van Bas of Rian. Daarom vragen we je om deze korte vragenlijst in te vullen. We willen graag weten hoe jij de begeleiding hebt ervaren. Met jouw antwoorden help je ons om de ondersteuning voor jongeren nog beter te maken. Heb je geen begeleiding gehad van Bas of Rian, of ben je niet bekend met het project? Dan is deze vragenlijst niet voor jou bedoeld en kun je deze afsluiten.

Je antwoorden blijven volledig anoniem en worden vertrouwelijk verwerkt.

Als dank voor je deelname krijg je een cadeaubon ter waarde van € xx,-. Wil je deze ontvangen? Geef dan bij de laatste vraag jouw e-mailadres op.

Het invullen duurt maar een paar minuten. Alvast hartelijk bedankt voor je deelname!

Onderzoeksbureau Moventem voert het onderzoek uit in opdracht van de Actieplan Achterhoekse Jongeren.

Vragenlijst

1. Hoe heb je Lifecoach gevonden?

- Flyer
- Sociale Media
- Website
- Ik ben doorverwezen door iemand uit mijn omgeving (vriend, familielid of kennis)
- Ik ben doorverwezen door school, huisarts, gemeente of iets anders
- Anders, namelijk <open invulveld>
- Weet ik niet (meer)

2. Vond je het makkelijk om met de lifecoach in contact te komen?

- Ja
- Niet makkelijk, niet moeilijk
- Nee → *ga door naar vraag 2a*
- Weet ik niet/ geen mening

2a. Waarom vond je het niet makkelijk om met de lifecoach in contact te komen?

<Open invulveld>

3. Ben je het eens of oneens met de volgende stelling: “De begeleiding van de lifecoach (Bas of Rian) heeft mij geholpen”?

- Helemaal eens
- Eens
- Niet eens/ niet oneens
- Oneens
- Helemaal oneens
- Weet niet/ geen mening

3a. Kun je je antwoord uitleggen?

<Open invulveld>

4. Waarbij heeft de lifecoach jou geholpen?

Je kunt meer antwoorden geven

- Mijn werk
- Mijn school, mijn opleiding
- Mijn vrije tijd
- Mijn contacten met ouder(s)/verzorger(s), familie
- Mijn contacten met mijn vrienden, vriendinnen
- Mijzelf, hoe ik mij voel
- Voor mijzelf zorgen
- Mijn plek, Mijn huis
- Mijn keuzes, mijn Toekomst
nadenken over de toekomst, plannen maken
- Aan iets anders, namelijk <open invulveld>

5. Ben je het eens of oneens met de volgende stellingen?

	Helemaal eens	Eens	Niet eens/ niet oneens	Oneens	Helemaal oneens	Weet niet/ geen mening
Door de coach kan ik zelf keuzes maken	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Ik vind het fijn om met de coach te praten	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Als ik heel erg twijfel dan helpt het om met de coach te praten	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

6. Wat vond je van je lifecoach?

<Met smileys aangeven>

6a. Wil je je antwoord uitleggen?

<Open invulveld>

7. Zijn er mensen in jouw omgeving die jou net zo (hadden) kunnen helpen als de lifecoach heeft gedaan?

- Ja, namelijk...
(bijvoorbeeld: thuis, familie, vrienden, huisarts, op school, op werk etc.)
<open invulveld>
- Nee, in mijn omgeving is niemand die mij kan helpen zoals de lifecoach heeft gedaan
- De lifecoach heeft me niet geholpen

8. Hoe denk je dat je situatie eruit had gezien zonder de begeleiding van de lifecoach?

<Open invulveld>

Achtergrondvragen

1. Wil je de resultaten van dit onderzoek ontvangen?

- Ja
- Nee

2. Wil je een cadeaubon ontvangen?

- Ja
- Nee

3. Je hebt aangegeven dat je de resultaten van dit onderzoek en/of een cadeaubon wilt ontvangen. We gebruiken jouw mailadres alleen om je de uitkomsten van het onderzoek en/of cadeaubon toe te sturen.

Wat is jouw e-mailadres?

<open invulveld>

- Ik geef toestemming aan de Arbeidsmarktregio Achterhoek (of een onderzoeksbureau namens de Arbeidsmarktregio) om mijn gegevens te gebruiken voor het toesturen van de uitkomsten van het onderzoek en/of de cadeaubon. Al jouw andere gegeven antwoorden blijven anoniem en vertrouwelijk.

Hartelijk dank voor je medewerking!



Bijlage 1.5 Topiclijst interviews

Introductie: Sinds februari 2024 loopt de 2e pilot lifecoaching onder de vlag van het Actieplan Achterhoekse Jongeren. De pilot loopt op 1 augustus a.s. af.

Door de werkgroep lifecoaching is besloten om de evaluatie van het project uit te besteden aan onderzoek- en adviesbureau Moventem.

Aan de hand van een topiclijst leg ik een aantal vragen aan jullie voor over de lifecoaching.

Om een goede beslissing te kunnen nemen over wel of geen vervolg van de life coaching, is het belangrijk om o.a. antwoord te krijgen op deze vragen. Het gesprek zal maximaal een uur duren.

Volgens mijn informatie hebben jullie één (of meerdere) jongere(n) verwezen; Klopt dit?

Het doel van dit gesprek is inzicht krijgen in de achtergrond van de verwijzing, de positionering en de toegevoegde waarde van lifecoaching (aandacht voor verschillende leefgebieden en het acteren op deze verschillende leefgebieden) voor de jongeren en voor de dienstverlening van de verschillende partners.

1. **Hebben jullie vooraf vragen of opmerkingen?**
2. **Waarom is deze jongere doorverwezen?**
3. **Hoe ben jij met het project in contact gekomen?**
4. **Hoe ervaren de jongeren de life coaching en de klik met de coach?**
 - Welke beweging ervaren zij als gevolg van de life coaching?
 - Hoe ervaren andere betrokkenen/doorverwijzers rondom de jongere (ouders, mentoren, RMC-coördinatoren, hulpverleners etc.) de life coaching?
 - In welke situaties is life coaching wel en niet geschikt?
5. **Kunnen we bepalen op welk moment een life coach overbodig wordt voor de jongere?**

6. **Wat kost een life coachtraject zoals die momenteel uitgevoerd worden?**
7. **Zijn er bij jullie bepaalde trajecten niet van start gegaan na aanmelding? Zo ja, waarom niet?**
8. **Wat is het onderscheid met andere initiatieven/begeleiding voor jongeren en deze life coaching? Waar zit de overlap en welk gat vult life coaching?**
 - a. **Een vergelijking wordt gemaakt met:**
 - i. **ZEG jongerenconsulenten**
Jobcoaches vanuit de gemeenten/werkbedrijven
 - ii. **Sociale (wijk)teams gemeenten vanuit de WMO, Jeugdwet of WLZ**
9. **Is taakuitbreiding van bestaande rollen (als hierboven) een mogelijkheid om life coaching overbodig te maken en waarom wel of niet?**
10. **Wanneer wordt een traject zelf opgepakt en wanneer wordt er doorverwezen en hoe is de taakverdeling bij doorverwijzing?**
11. **Kunnen jullie de dienstverlening van life coaches (begeleiding jongeren op meerdere leefgebieden) nu inmiddels zelf bieden en/of kan dit in de toekomst door jullie zelf geboden worden?**
12. **Zo niet, wat is dan de wenselijke manier om hierin te voorzien?**
13. **Zo ja, heeft het dan jouw voorkeur om lokaal wat te ontwikkelen of inkopen of gezamenlijk inkopen met en bij partners?**
14. **Wat missen jullie op dit moment op dit gebied?**
15. **Hoe kan lifecoaching in de toekomst gepositioneerd worden/vormgeven worden volgens jullie?**

